

Ob 8. marcu

že enainšestdeset let se vsa-
da 8. marec praznuje praznik
ženske. Vsako leto se ob tej pri-
ležitosti ponavljajo govori in že ne-
zadovoljive fraze, vsako leto
posvetijo napredni časopisni
in ženski revije vsaj nekaj
besed prazniku, ki je ob-
navno imel res precejšnji
pomen, čeprav je to po drugi strani
tudi popolnoma pravilno in mo-
goče tudi razumljivo.

Ce pa govorimo o enakoprav-
nosti in ženski emancipaciji,
da se govorilo o vlogi
ženske v svetu, o ženski kot
enakopravni bitji, ki ima iste
dolžnosti in pravice kot
moški, torej kot
človek, je nepravilno, da jo
proslavljamo enkrat letno, da
jo enkrat na leto posvečamo
govoru in mnogo lepih besed,
da pa med letom nadaljujemo
s diskriminacijo. Marsikdo si
domišlja, da je ženska dosegla
emancipacijo, ko si ji dovolili,
da se zaposli, ali ko so ji po-
dali volilno pravico. Pred
kratkim smo v dnevnih
listih, da je Svica z ljudskim gla-
sovanjem podala volilno
pravico ženskam za zvezne pro-
bleme, čeprav za kantonske za-
dane še ne, ker je odločitev v
tem smislu odvisna od po-
srednih kantonalnih
in lokalnih svetov. Niso bila
redka namigovanja in obtožbe
na Lichtenstein, ki naj bi bila
edina država na svetu, kjer
ženske še ne volijo. Res je,
da v teh primerih ne moremo
govoriti o emancipaciji. Enako-
pravnost pa tudi ni, kjer žen-
ske, ki imajo sicer vse pravice
gleda glasovanja in dela, za-
stajajo intimiteto dele obleke na
trgu ali hodijo v sprevednih
transparentih, da bi opozarjale
na instrumentalizacijo ženske
telesa za reklamne ali, kjer
imajo pravico, da kot moški
pometajo ceste.

Misljam, da je prišel čas, ko
bi lahko rekli: "Konec z mi-
nim žensko", čeprav to ni do-
volj, ker bi morali tudi zares
prenehati z mitiziranjem žen-
ske osebe. Prenehati bi morali
z razpovedovanjem uveljavljanja
ženske v svetu, izginiti bi morali
tudi vsi kompleksi — ker gre
dejansko prav za kompleksne
manjvrednosti z ženske strani
in večvrednosti z moške strani
— in problemi sploh razliko-
vanja ženske — moški. Res je,
da so med žensko in moškimi
razlike fiziološke razlike, ven-
dar so te precej manj vplivale
na sestav družbe, kot pa sto-
letni verski predsodki, iz ka-
terih je zaradi gospodarskih,
političnih ali drugih razlogov
nastala vrsta tabujev in pro-
blemov.

Ko sem trdila, da bi morali
prenehati z mitiziranjem žen-
ske, nisem mislila, da ženskih
mitov ne bi smelo biti. Prav-
zapravo niso to pravi miti; so
ženske, ki so pravilno razume-
le vlogo, ki jo morajo igrati
v svetu ženske, ki izpolnjujejo
svoje dolžnosti in se skušajo
posluževati pravic. Te jim se-
veda družba temeljito in do-
sledno odreja, vendar jih ne
more streči ali izbrisati, ker
bi v tem primeru postale še
večji mit. Zanimivo je — in
brez dvoma tudi žalostno —
da so taki miti nastali in zras-
li v deželah in družbah, kjer je
največ krivic in kjer se bje
loj za te pravice, ki je tudi
boj za življenje in obstoj. Pri
tem mislim na Angelo Davis,
na Lucio Topolansky, na Ber-
narde Devlin, na Nguyen Thi
Binh in na mnoge neznane
ženske, ki v Indokini, v Pa-
lestini, v Južni Afriki, Južni Ame-
rici, Španiji, Portugalski, Gri-
ci in — kakaj ne — tudi pri
nas tvegajo lahko vsak dan
življenje, ko se borijo za pra-
vico, da se v tovarnah
borijo za pravično plačo, štu-
denci, ki na trgih zahtevajo
boljše reforme; borke proti
imperializmu in kapitalizmu ni-
ko postale slavne, ker jim ne
presti plavka celica, kakor An-
gelo Davis, ali ker niso poslan-
ci kot Devlinova, ali ker ne
sodelujejo pri pariskih pogaja-
njih kot Thi Binh. In vendar
ni njihovo delo nič manj važno
kot isto resnostjo in pogu-
bnostjo stopajo po trgih in uli-
cah, po miniranih poljih in mo-
stovih, sedijo v ječah ali pre-

DANES ZAPADE PREMIRJE OB SUEŠKEM PREKOPU

U Tant: Odgovornost za razbitje pogajanj bo nosila izraelska vlada

Nesoglasja med štirimi velesilami - Washingtonska vlada pozvala Kairo, naj podaljša premirje - Moro v Izraelu

NEW YORK, 6. — V krogih Združenih narodov menijo, da je U Tantovo poročilo varnostnemu svetu o položaju na Bliznjem vzhodu, v katerem je obdolžil izraelsko nepustljivost, omogočilo, da bo Egipt, čeprav ne formalno, podaljšal premirje ob Sueskem prekopu. Toda nesoglasja med predstavniki štirih velesil, ki so prišla na dan na sinočnjem sestanku in zlasti še ostra obsodba izraelske pobude glavnega tajnika Združenih narodov, so danes povzročili na sedežu OZN precejšnje zaskrbljenosti, ker ne vidijo več skoraj nobene izhoda iz sedanjega resnega položaja na Bliznjem vzhodu.

Kot smo že včeraj omenili, je U Tant v svojem poročilu varnostnemu svetu odkrito obdolžil izraelsko vlado, da ovira napore v posredniški Jarringa, ker se neče umakniti na stare meje, potem ko je Egipt izjavil, da je pripravljen podpisati z Izraelom mirovno pogodbo. V New Yorku menijo, da sta tako U Tant kot Jarring preprčana, da bo odgovornost za razbitje pogajanj nosila izraelska vlada.

Mnogi opazovalci ugotavljajo, da je bil namen U Tantovega poročila prepričati Egipt, da podaljša premirje. Položaj so še bolj zapletli predstavniki štirih velesil pri Združenih narodih, ki so imeli sinoči zelo burno sejo, na kateri se niso mogli dogovoriti o sestavi skupne izjave. Zato niso objavili nobene uradnega poročila o sestanku. V krogih britanske delegacije so pozneje izjavili, da je Sovjetska zveza preprečila objavo skupnega poročila, češ da se je uprla predlogu ostalih treh zahodnih predstavnikov, da se potrdi veljavnost U Tantovega poziva Egiptu in Izraelu.

Pozneje so sovjetski predstavi-

tehtevali, naj tudi Izrael pozitivno odgovori na Jarringovo po-
budo zlasti v pogledu umika z
zasedenih arabskih področij.
V Kairu se niso uradno sporo-
dili, če bodo podaljšali ali ne pre-
mirje z Izraelom, ki zapade ju-
tri. Kljub temu se v kairskih li-
stih ugodno ocenjuje U Tantovo
poročilo varnostnemu svetu, kar
naj bi pomenilo, po mnenju tam-
kajšnjih političnih opazovalcev,
da Egipt baje ne bo uradno po-
daljšal premirja, da pa ne bo
prvi začel z vojaškim spopadom.
Točno stališče Egipta bo znano
jutri, po govoru predsednika El
Sadata.

Zaradi sobotnega praznika v
Izraelu je bil politični program
obiska Mora za en dan prekri-
njen. Moro je danes popoldne,

200. premiera SG

Prizor iz Antigone

ŠE VEDNO SLABO VREME V EVROPI

Sneg na dalmatinskih otokih v Rimu in na italijanskem jugu

Polednice in snežni zameti ovirajo promet - V nekaterih krajih prekinjene tudi telefonske zveze

BEOGRAD, 6. — Sveži sneg je danes povzročil nove preglavice pri cestnem prometu v mnogih krajih Jugoslavije. Sneg je pretežno noč presenetil tudi Splitčane. Na mestnih ulicah se je dopoldne nabralo okrog 9 centimetrov snega. Snežilo je tudi na Hvaru, Visu, Zadaru, Makarski in vseh krajih dalmatinskega Zagorja. Zaradi snega in poledice so bile dnevne prekinjene cestne zveze med Splitom in njenim zaledjem, obsežna je bila tudi vožnja proti Šibeniku in Zadru. Temperatura se je na tem področju vrhela okrog ničle, v Splitu je bilo —1, v Šibeniku celo —4. Zaradi snega, ki je pobelil Hvar, je imelo dnevno okrog 700 turistov brezplačen prevoz. V Hercegovini okrog Biševca in Gata, kjer je bil dan snežilo, je snežna odeja debela od 20 do 40 centimetrov. Poleg otežene cestnega prometa je prišlo tudi do obširnih težav v oskrbi z električnim tokom in v telefonskih zvezah. Zaradi visokega snega so bile zaprte ceste Nikšić-Zabljak, Krevlje-Cetinje-Kotor in cesta preko prelaza Cakor. Na področju vzhodnega Srbije so nekatere vasi okrog Zaječara zaradi visokega snega odsekane od ostalih krajev.

Dobro je vedeti, da ...

... je v juniju leta 1952, tj. pred skoraj 20 leti italijanski parlament izglasoval zakon, ki so ga 20. junija leta 1952 podpisali Einaudi, De Gasperi, Piccioni, Sforza, Scelba, Zoppi, Pella, Vanoni, Pacciardi, Segni, Aldisio, Fanfani, Malvestiti, Spataro, Campilli, Rubincani, La Malfa in Cappa in ki je sestavljen iz desetih zelo važnih členov.

V prvem členu se prepoveduje reorganizacija razpuščenih fašističnih strank. Za fašistično stranko pa se smatra tisto združenje ali gibanje, ki ima protidemokratske smotre, grožnje ali nasilje kot sredstvo politične borbe ali pa propagandno uničenje svobode, ki jih jamči ustava ali pa blati demokracijo, njene ustanove in vrednote odpravnega gibanja ali pa s širšo rasistično propagando ali pa s svojim delovanjem poveličuje predstavnike, načela dejstva in metode fašistične stranke ali pa so njene zasluge, in izključuje zasluge generacij iz Bona. Toda, ko je za "Wettererjev načrt", najbrž hotel, zvedelo nemško javno mnenje, je nastala huda reakcija in načrt so morali umakniti. Poleg tega so ZDA zahtevale umik enostranske jedrske sile in njeno nadomestitev z novo strategijo gibnega odgovora. Toda že prej kot se je vse to zgodilo, je našim generalom uspelo, da so se vključili v zahteve glede atomskih min na Krasu.

Kot rečeno, upravljanje je bilo predloženo v proučevanje "Nuclear Planning Group", novi organizem, ki ga je leta 1956 zlel Mc Namara predvsem zaradi tega, da bi se uprli evropskim in nemškim zahtevam na jedrskem območju. Po odhodu McNamare so se znova NPG mnoge stvari spremenile. Dejansko je postala največja skrb, kako se zoperstaviti povečanju atomske oborožitve domnevnih nadmoči konvencionalnih sil dežel socialističnega tabora in zaradi tega so ponovno začeli jemati v poštev atomske mine.

Toda med tem se je območje največje nevarnosti začelo premikati iz srednje Evrope proti jugu, proti Sredozemlju. ...
"Toda, ker je Italija neposredno vključena v ta premik vroče cone proti jugu, vse kaže, da je NPG našim generalom odgovoril pritrdilno in da je treba v tem smislu razlagati najnovejšo Tassijevsko izjavo. (Pred nekaj tedni — tako piše Espresso ob začetku članka — je minister Tassijev poročal komisiji za obrambo parlamentarne komisije o zadnjih stankih atlantskega sveta v Bruslju na začetku preteklega decembra.) "Poleg vesti o večjih obveznostih za evropske članice NATO in tudi za Italijo, ki bo morala prispevati 10 milijonov dolarjev v petih letih za okrepitev obrambnih infrastruktur, ni noben časopis (razen Unità, ki je objavila nekaj vrstic) poročal, da so v Bruslju izpolnili tudi takšno uporabo jedrskih sil NATO in da so dali direktive za uporabo atomskih min v okviru tako imenovane "gibnega odgovora". Seveda ima vsa zadeva svojo absurden plat. Atomske mine, ki imajo dejansko moč samo nekaj kilometrov (bomba v Hirošimi je imela moč 20 kt), napravijo veliko luč, ozračje in teren pa postanejo za dolgo časa radioaktivni. Sopažnik ne bi mogel prodreti preko luknje, toda tudi enaš se bodo morali držati daleč proč."

(Glej svet o večeršnjih interpretacijah v delnem svetu F. JK na drugi strani današnjega dnevnika).

... enaš pa so vsi prebivalci — slovenske in italijanske narodnosti — trške in gorške pokrajine in tudi prebivalci skoraj vseh obmejnih občin onstran svoje.

Nove okrepitve za invazijske sile v južnem Laosu

SAJGON, 6. — Iz Sajgona še naprej pošiljajo nove čete v južni Laos, da bi preprečili nove polome invazijskih čet. Ameriški helikopteri so danes v dan prevažali sajgonске vojske na laoske položaje, v Ke San v severnem delu južnega Vietnama, kjer je izhodna baza invazijskih sil, pa je dospelo še tisoč ameriških vojakov.

Partizani so pretežno noč bombardirali Ke San ter ubili štiri ameriške vojake. V južnem Laosu so Američani izgubili danes še pet helikopterjev. Nekdo je zračunal, da je operacija v Laosu stala ameriške davkoplačevalce že najmanj 21 milijonov dolarjev (nekaj več kot 12 milijard in pol lir), ta račun pa se nanaša samo na uradna poročila o izgubljenih helikopterjih in letalih.

Sajgonški oddelki so danes prišli do mesta Čepone, kjer so poročila govore o evakuaciji, da ni bilo v mestu, ki so ga ameriške bombe spremenile v kup ruševin, enega samega partizana.

SPOROČILO ZDRUŽENJA DEPORTIRANCEV

Zločinci iz Rižarne končno pred sodiščem?

Med preiskavo so izprašali več oseb - Poziv vsem, ki poznajo dogodke in osebe, da se zglasijo na združenju

Tržaška sekcija vsedržavnega združenja bivših političnih deportirancev je včeraj izdala naslednje sporočilo, ki ga je objavila tudi tiskovna agencija Ansa: "Preiskovalni oddelk tržaškega kazenskega sodišča se je obrnil na tržaško sekcijo Vsedržavnega združenja bivših deportirancev in nacističnih uničevalnih taboriščih v zvezi s preiskavo o zločinih v Rižarni pri Sv. Soboti in odgovornih zanje. Med preiskavo je bilo več oseb izprašanih, da bi osvetlili dejavnost zloglasnega "Einsatzkomanda Reinhardt", se pravi posebnega oddelka SS, ki je tudi v Trstu organiziral preganjanje in uničevanje nasprotnikov Judov, partizanov in talcev. Glavni obtoženci za nasilja in poboje, ki jih je zagrešil poseben oddelk SS, so: podpolkovnik SS Dietrich Allers iz Kiela, po poklicu odvetnik, sedaj v zaporu, ker ga je sodišče v Frankfurtu ob Meni obsodilo na osem let zapor, ker je sodeloval pri izvedbi operacije "T 4" (pokol nad stotisoč umsko bolnih v Nemčiji). Kapetan Gottlieb Hering, kot neposredni sodelavec Allersa v Trstu, poročnik Josef Oberhauser, poveljnik Rižarne. Stražmajster Otto Stadler ter drugi podoficerji in agenti SS.

Med glavnimi odgovornimi za zločine, ki so bili izvršeni v tako imenovanem "Adriatičeski Kistenlandu", je tudi kapetan Christian Wirth, ki je bil ubit že med vojno in ki je bil poveljnik lagerjev v Belsnu, Sobiboru, Treblinki in gradu Hatheim.

Niso znane podrobnosti o poteku preiskave, ker jih krije sodna tajnost, vendar pa kaže, da je bila obtožnica že okvirno pripravljena, ker se pač sedaj iščejo preživeli in svoji žrtvi, da bi se prijavili kot zasebne stranke. Združenje deportirancev opozarja, kako je koristno in pomembno za preiskavo sodelovanje vseh, ki lahko pričajo na osnovi osebnih izkušenj ali na osnovi neposrednega poznavanja dogodkov in oseb.

Kar zadeva prijavo v svojstvu zasebne stranke poziva združenje deportirancev vse zainteresirane, naj se zglasijo za informacije na sedežu v Ul. Crispi 3.

Sodna preiskava zaradi zločinov v Rižarni, kakor smo že poročali, se je začela lanskega marca. Iz zgornjega poročila se da sklepati, da je obtožnica v glavnih obrisih izdelana. Na vsašrajnem pokrajinskem kongresu, o katerem poročamo na drugem mestu, je vodstvo združenja zagotovilo vso pomoč prizadelem svojcem, ki se bodo prijavili kot zasebne stranke. Poudarjamo, da je v tej zvezi zelo važno zbiranje dokaznega gradiva in pričevanj preživelih. Preiskava ni lahka, tudi zaradi tega, ker nekatere, ki imajo maslo na glavi, nočejo nič govoriti. Po več kot 25 letih je ted prebit čudno, je da proces ni prišlo takoj po koncu vojne. Zakaj, ne bomo zaradi razmislija. Važno je, da sodna oblast končno ugotovi krivde in krivice ter jih obsodi, ko so zaščitili, saj so skoraj vsi še živi in uživajo svobodo v svojih krajih.

PO DEKRETU PREDSEDNIKA REPUBLIKE

Colombo sprejel tudi ministrstvo za sodstvo

Poročilo La Malfa na izvršnem odboru PRI - Sindikati kovinarjev za ustanovitev enotnega sindikata

RIM, 6. — Tiskovni urad predsedstva vlade je danes sporočil, da je predsednik republike sprejel ostavko ministra za sodstvo Oronza Realeja in da je z istim dekretom imenoval za vršilca dolžnosti pravosodnega ministra predsednika vlade Emilia Colomba. S posebnim dekretom je predsednik republike sprejel ostavko podtajnikov za solstvo posl. Odda Binaglina in za industrijo, obrt in trgovino posl. Oscarja Mammia.

Z dekretom predsednika republike je zaključena še zadnja faza omenjenih vladne presnove, ko so republikanci opovedali svoje neposredno sodelovanje v vladi in je sedaj treba na novo imenovati samo še oba podtajnika. Rešitev je nekoliko presenetljiva, saj se je mnogo govorilo, da se socialisti in socialdemokrati upirajo imenovanju Colomba tudi za ministra za sodstvo, češ da ima že preveč dela in da je na dnevnem redu zapleteno vprašanje odnosov z Vatikanom, ki je v pristojnosti ministrov za zunanje zadeve in za sodstvo in da bi bilo prav, da je vsaj eden izmed nosilcev teh ministrstev iz vrst laičnih strank.

ZDRUŽENJE PEVSKIH ZBOROV PRIMORSKE SLOVENSKE PROSVETNA ZVEZA

VABITA NA ZBOROVSKO REVUJO

PRIMORSKA POJE

PRIMORSKA POJE

V soboto, 13. marca ob 21. uri
v KULTURNEM DOMU V TRSTU

Nastopajo pevski zbori:

1. MLADINSKI ZBOR GLASBENE MATICE — TRST
2. TRZASKI OKTET — Trst
3. FANTJE IZPOD SLAVNIKA — Kozina
4. Mešani zbor ANTON MOŽINA — Brje
5. Mešani zbor FRAN VENTURINI — Domj
6. Mešani zbor IGO GRUDEN — Nabrežina
7. Mešani zbor PETER JEREB — Cerkno
8. Mešani zbor PETER JEREB — Cerkno
9. Mešani zbor DPD SVOBODA — Izola
10. Mešani zbor KOPER
11. Mešani zbor KOPER
12. Mešani zbor JACOBUS GALLUS — Trst

Rezervacija in predprodaja vstopnic od četrtka naprej na SPZ, Ul. Geppa 9, tel. 31-119 in eno uro pred začetkom pri blagajni Kulturnega doma

Naslednji dve reviji bosta: v soboto, 20. marca ob 20. uri v gledališču v Kopru, v nedeljo, 21. marca ob 17. uri v Kulturnem domu v Ukovici pri Novi Gorici

V nedeljo, 14. marca ob 17. uri
v LJUDSKEM DOMU V KRIŽU pri Trstu

Nastopajo pevski zbori:

1. Otroški zbor Glasbene matice KRAŠKI SLAVCEK — Nabrežina
2. Moški zbor VESNA — Kriz
3. Moški zbor IVAN CANKAR — Marezige
4. Moški zbor NOVA GORICA
5. Moški zbor SLAVEC — Ricmanje
6. Moški zbor DPD SVOBODA — Anho
7. Mešani zbor SLOVAN — Padriče
8. Moški zbor TOLMIN
9. Moški zbor LJAK — Vogrsko
10. Mešani zbor PRIMOREC — Trebče
11. Moški zbor JADRAN — Vrtojba
12. Mešani komorni zbor — Nova Gorica
13. Moški zbor VALENTIN VODNIK — Dolina

Prodaja vstopnic eno uro pred začetkom pri blagajni ljudskega doma

Umeščena deželna konzulta za probleme izseljenstva

Dino Del Medico govoril o stanju v vaseh Beneške Slovenije - Kaže se potreba po večjih dotacijah za zakon štev. 24 - Na prihodnji seji bodo razpravljali o možnostih zaposlitve v naši deželi

Včeraj je deželni odbornik za delo Stopper udeležil deželne posvetovalne komisije za probleme izseljenstva, v kateri so zastopniki krajevnih uprav, sindikatov, društva izseljenstva in drugi izvedenci s tega področja. Med zastopniki v tej komisiji sta tudi slovenska rojaka Dino Del Medico, ki zastopa Društvo slovenskih izseljencev iz Beneške Slovenije, ter Marko Waltritsch, ki zastopa goriško pokrajinsko upravo.

Odbornik Stopper je v svojih uvodnih besedah dejal, da je naša dežela prva med podobnimi krajevnimi organi v Italiji stopila na pot konkretnega preučevanja problemov izseljenstva in da bodo v kratkem temu zgledu sledile še druge dežele (omenil je v zvezi s tem Sicilijo in Sardinijo) ter tudi osrednja državna oblast, saj misli vlada v kratkem sklicati vsedravnno konferenco o problemih izseljenstva. Pri nas je bila taka konferenca lani v Vidmu, po tej je deželni svet izglasoval zakon štev. 24, ki predvideva določeno pomoč izseljenčarjem in njihovim družinam ter organizacijam, nato je bila ustanovljena deželna komisija, ki se je včeraj prvič sestala.

Ze v svojih uvodnih besedah je Stopper napovedal, da bo ta komisija na prihodnjih sestankih (za prvega so se domeni, da bo že 8. aprila) razpravljala o možnostih zaposlitve v naši deželi ter o problemih, ki so v zvezi z deželnim načrtovanjem. Komisija bo morala izreči svoje mnenje o socialno-gospodarskih področjih, v katere je bilo razdeljeno deželno ozemlje in o katerih se v tem času precej razpravlja.

Deželni odbornik je še na kratko prikazal izvajanje deželnega zakona štev. 24, ki predvideva pomoč izseljenčarjem. V drugem polletju 1970 (zakon je deželni svet izglasoval 28. junija 1970) so dali 44 prosilcem približno 10 milijonov lir. V prvih dveh mesecih tega leta pa so ugodno rešili 89 prosilcev in skupnem znesku 24.000.000 lir. Če bo razmerje podpora, ki smo jih zabeležili v prvih dveh letosnjih mesecih, enako v vsem letu, bo treba za zakonodoločeno vsoto (75 milijonov lir) najmanj podvojiti, je dejal odbornik Stopper.

Uvodnim besedam je sledila obširna diskusija, v kateri so se izkazali z bogato dokumentacijo zlasti zastopniki izseljenških društev. Posebno važne se nam zdijo besede predstavnika beneških izseljencev Dina Del Medica. Dejal je, da ni mogoče eni od desetih občin Beneške Slovenije dobiti dotedaj podpore iz skladov tega zakona. Ni beneškoslovenskega izseljenca, ki bi se lahko vrnil domov, ker doma ni zanj dela, ker je njegov rojstni kraj že bolj zapuščen kot nekdanji. Zaradi tega nihče ne za-prosi pomoči, da bi se vrnil. Istočasno je treba tudi vedeti, je dejal Del Medico, da so krajevne oblasti v Beneški Sloveniji zelo zaprte vase, ko gre za sposvajanje ome-njenega zakona. Ko so se izseljen-cji obrnili na občine za pojasnila in zvezi s tem zakonom, se čisto krat dobili izmikačije se odgovore; zaradi tega niso niti vložili prošnje. Logično je, je dejal pred-stavnik beneškoslovenskih izseljen-cjev, da nečje določeni krajevni činitelji vrtnitve ljudi, ki so si v

Poslednje ganljivo slovo od pokojnega Antona Čefute

lišču spremljal na zadnji poti ko-maj 31-letnega Antona Čefute, ki ga je neizprosna bolezen iztrgala nje-govi materi, ljudem pri Domju, v Logu in v Ricmanjih, da celo vsaj naši skupnosti. Pokojni Anton Čefute prav gotovo ni bil človek po-membnih dejanj, tudi velikih besed ne, nasprotno, bil je skromen in tih, zato pa vztrajen delavec, eden ti-stih, brez katerih bi marsikateri naš našt ostal na papirju.

Pokojni Anton Čefute je bil po končani vojni, v novi slovenski šoli pri Domju, opravil šolo, nato je šolanje nadaljeval na nižji strokovni šoli v Rojani, nakar se je izučil za to je ta poklic opustil in se posve-til svojemu gostišču pri Domju, kjer je delal do pred nedavnim skupno s svojo materjo. Čeprav je imel doba z gostilno veliko dela in drugih opravkov, se je požitvalno udele-ževal tudi v prosvetni dejavnosti, prvenstveno v ricmanjskem prosvet-nem društvu "Slavci", oziroma v njegovem pevskem zboru. Hkrati se je udeleževal tudi v športu in bil med vodilnimi ljudmi športnega dru-štva "Breg".

"Naš dragi Anton je bil prisoten povsod, kjer se je delalo v prid na-šega, slovenskega človeka. Podprl je vsako dobro pobudo v tem smislu. In to zato, ker je bil zaveden Slove-nec in lepo vzgojen človek. Zelo do-bro je razumel, da se kultura in šport pri formiranju današnje mladi-ne izpopolnjujeta. Zato je sodelo-val pri pevskem zboru, bil odbor-nik pri športnem društvu... Pri obeh društvih bo ostala sedaj ve-lika praznina" — je rekel Erminji Kurec, ki se je v terek poslavljal od pokojnika.

Pogreb, kakršnega že dolgo ni bi-lo, je bil v terek popoldne. Pokojni-ka so iz kapele glavne bolnišnice pripeljali k domu pri Domju, kjer ga je čakala velika množica doma-činov, pevski zbor "Slavci" pa mu je zapel žalostnik. Domači fantje so nato krsto nosili od doma do po-kopališča v Ricmanjih in med spre-vedom je igrala žalostinke godba iz Brega. Množica ljudi in zelo veliko cvetja in vencev, ki so jih pokojni-ku poklonili v zadnji pozdrav med drugimi tudi športno društvo "Breg", prosvetno društvo "Slavci", fantje, možje in žene od Domja, prijatelji in svoji so bili ponoven dokaz, ka-ko so Brežani pokojnika cenili in imeli radi. Naj mu bo lahka domača slovenska zemlja, njegovi materi pa naše iskreno sožalje.

Prihodnjo nedeljo v Rojani

Izredni občni zbor Podpornega društva

Podporno društvo v Rojani bo f-melo prihodnjo nedeljo izredni občni zbor. Med točkami na dnevnem redu je tudi izglasovanje novega pravilnika, saj se je kakor znano Podporno društvo razvilo iz prejš-njega Pogrebnega društva ter mo-ra sedaj občni zbor med drugim odobriti tudi nov pravilnik. Za iz-glasovanje pravilnika pa je po za-konu potrebna dvotretjinska večina članov, zato je to pot posebne važ-nosti, da se izrednega občnega zbo-ra udeleži čim večje število upra-vlencev. Ustrezna vabila so bila že razposlana, vsakemu vabilu pa je pridano tudi pooblastilo, s kate-rim more član, ki bi se iz kate-riega koli razloga ne mogel udele-žiti občnega zbora, pooblastiti dru-gakega člana, da ga zastopa na skupščini. V tej zvezi naj tudi pri-pomnimo, da more vsak član na-domeščati na občnem zboru tudi po več odstotnih članov, in ne mor-da samo enega. Občni zbor bo v gostilni "Guido" v Ulici Apiari št. 4 (za rojansko cerkvijo). Prvo skli-čanje je najavljeno ob 9.30, drugo pa pol ure kasneje.

Izrednemu občnemu zboru bo prisostvoval tudi notar, ki bo na podlagi glasovanja prisotnih čla-nov sestavil ustanovno listino društva.

Podporno društvo bo imelo ob-sešnejše delovanje kakor popre-žnje Pogrebno društvo, zato bo po-leg sodelovanja sedanjih članov po-sebno dobrodošlo sodelovanje tudi novih in zlasti mlajših članov.

Z OBISKA IN POGOVOROV V ILIRSKI BISTRICI

Ukrepi in načrti za odstranitev okuženja in regulacijo reke Reke

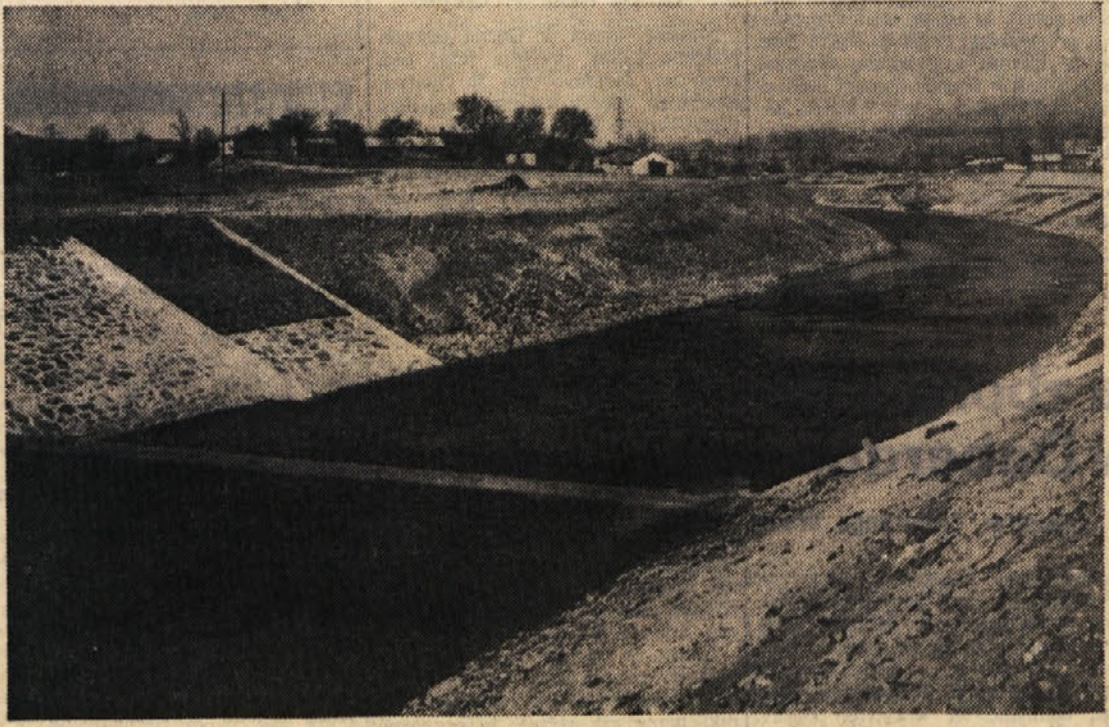
Naprave za čiščenje odplak iz tovarn - Začasna rešitev - Skupne čistilne naprave in zajezitev potokov - Hudourniški značaj reke

Zadnje čase se precej govori in piše o onesnaženju voda in zra-čja, o nevarnosti okužbe in o ukre-pih, da se prepreči nadaljnje o-nesnaženje in hude posledice. Strokovnjaki so napravili razne pre-iskave in analize ter ugotovili, da smo v Trstu precej na boljšem kot v raznih drugih italijanskih mestih. Opozarjajo pa na nujnost znebiti se onesnaženosti v to-rov, morja in pitne vode. Glede pitne vode so se pred dnevi raz-širile vznemirljive vesti, češ da bi v Trstu nevarnost večjih okužb zara-zi onesnaženja reke Timave. Ka-ter smo že poročali, je tržaški župan pojasnil zadevo in zavrgel vznemirljive novice ter omenil po-večanje v krajevnem, deželnem in mednarodnem okviru, da pride do mednarodnega dogovora med Ita-lijo in Jugoslavijo glede ukrepov proti onesnaženju reke Reke, ki poteka v Skočjanskih jamah in se spet pojavlja na dan znatno po-večanje z raznimi podzemeljskimi izviri pri Devinu kot reka Tima-va, iz katere zajemajo vodo za pitne potrebe. Jasno je, in to so potrdile tudi znanstvene raz-iskave, da v koloniji vode reke Ti-mave predstavlja dotok reke Reke iz zelo majhen del.

Kakor obično Skočjanske jame, ki so v vzhodni Vremški dolini, lah-ko opazi, kako je onesnažena reka Reke. O tem vprašanju so že mno-gi razpravljali in pisali v Slove-niji, izdelali so študije in se že lotili dela, ker bi urejena in sna-žena reka imela za področje od Ilir-ske Bistrice do Skočjana velik tu-žnjen in gospodarski pomen. O-nesnaženje reke Reke se je poja-čilo po nastanku dveh velikih in-dustrijskih obratov v Ilirski Bis-trici (Lesonit in Tovarna organi-zijski).

Da bi zvedeli, kakšne načrte i-majo in kaj delajo, smo pred ne-ko dni zvezi zaposlili za razgovor predsednika občinske skupščine I-lirske Bistrice Vitomira Deklevo, ki nam je v ljudsko odgovorjal na vprašanja in obrazložil načrte, pri čemer je TOK pa nam je dal pre-je podatkov inž. Franc Lipolt.

Vaska tovarna bo morala do-vesti do čistilnih naprav vodo do-kozne čistosti. Obe tovarni, kakor bomo na kratko še navedli, že de-lata na tem in je bilo do sedaj v zvezi z gradnjo dela in de-lovanjem pri opravljenju dela in de-lovanjem pri gradnji skupno (občina in tovarna) približno 500 milijonov starih dinarjev. Istočasno in na podlagi ukrepov v tovarnih pri-reditvah, skupno z zavodom za vodno gospodarstvo SRS in ljub-ljanskim vodnim skladom SRS in z vodno skupnostjo v Kopru, načrte za čistilne naprave za dokončno o-čistitev odplak iz tovarn in me-šane kanalizacije ter za izgradnjo čistilnice do leta 1973. Po tem na-toku bi se moralo odpraviti 90 odstotkov onesnaženosti, v prvi fazi bi si prizadevali z velikim bazenom, s ko-ri bi bi do gradnje do letošnjega ma-ja (220 mil. starih dinarjev). Z čistilnicami, s turbinskim zračanjem in kemikalijami postopki se bo še v tem bazenu odpravilo precej vma-ženosti. Bazeni pomeni časovni u-činek, ki bo do leta do efekte, nastane ko bo dokončna čistilna naprava zgrajena v letu 1973 na čistilnih jamah z bazenom.

Del regulacije Reke pri Trnovem

Površinski tok reke Reke meri 50 km, njeno vodozbirno področje pa 407 kv. km. Njen pritoki so Molja, Bistrica, Posrtvo, Farjevec in Padež. Razen Bistrice so vsi pritoki na levi strani (Bridina), na desni strani pa manjši hudourni-ki. Največ padavin v Sloveniji (2914 mm) je prav na področju izvira reke (Gomance), padavi-ne pa niso kolikor toliko porazde-ljene med letom. Zaradi tega in zaradi geološkega sestava vodozbir-nega področja (na levi strani ap-nenec, na drugi pa filis) nastajajo velike razlike v vodostaju. Tako je pri Trnovem v sušnih dobah najmanjši pretok vode približno 80 litrov na sekundo, v hudih naših pa 324 kub. m (324.000 l). To po-meni, da se količina vode poveča za 4000-krat. (V Sloveniji pa po-prečno 500-krat.)

Na podlagi teh podatkov lahko sklepamo, kako je nujno potrebna regulacija reke in zajezitev, da se doseže višji vodostaj, prepreči poplave in pospeši razvoj doline (kmetijstvo, turizem, ribolov). Viš-ji redni vodostaj pa bi, poleg ki-stilnih naprav, znatno pripomogel k čiščenju reke.

Zato je v tretji fazi predvidena zajezitev, najprej na potoku Molja, da bo imela reka 600 litrov vode preloka na sekundo. Stroški za to prvo zajezitev bodo znašali pribli-žno 600 mil. starih dinarjev, v na-črtu pa so še tri druge akumulaci-je, ki jih bodo izvedli postopoma. Prvi jez bodo začeli graditi že le-tos.

Omenimo naj še ukrepe tovarn. V tovarni TOK so že lotili hladi-ve vode od procesnih. Za proces-ne vode že gradijo bazene za od-sežanje in nevtralizacijo (mreže in filtri) kislih vod. Čez dva te-dna bo delo dokončano. Za čiste-nje procesnih vod pripravljajo še druge ukrepe in načrte, da bi vo-de izparevali in izločevali v obliki suhe snovi, ali fermentirali v vi-tamini B12, in tako pridobivali kr-mo za živino. Računajo, da bodo zadnje naprave dograjene do po-mladi 1972.

V tovarni Lesonit je že v teku postopek za zmanjšanje količine odplak. Z uvedbo notranjega kro-gotoka vode se zmanjšajo količine odplak, zlasti pa vialen. Tovarna Lesonit, s sodelovanjem strokov-njakov iz Finske, izdeluje načrte za način izkoriščanja snovi, ki so v odplakih, za koristne stranske proizvode. Po tem postopku bodo vsi fenoli odvzeti iz odplak. Razli-skave in načrte bodo dokončali letos, izgradnjo naprav pa se bo-dolotili verjetno prihodnje leto.

Omenimo naj še, da so si že o-gledali čistilne naprave v Nemčiji, v Švici, na Švedskem in na Fin-skem, predstavniki industrijskih podjetij Lesonit in TOK, strokov-niki predstavnikov občine in projek-tant iz Zavoda za vodno gospodar-stvo SRS.

Gre torej za temeljito rešitev problema in velike načrte, za u-resnitve katerih bo vsekakor po-trebna pomoč republike Slovenije.

A. BUBNIC

Reka od izvira do ponika v Skočjanskih jamah. Prikazano je načrtovan podvodni tok Reke do izvira pri Stivanu kot Timave

Smrt uglednega slovenskega trgovca Josipa Kluna

V petek popoldne smo spremlili na zadnji poti Josipa Kluna iz Istre-ske ul. št. 5. Kako je bil pokojni pri-ljubljen in dobro poznan, je po-kazal njegov pogreb, katerega se je udeležilo veliko število Sentja-kočev in znancev iz središča mesta in iz okolinskih vasi, ki so mu kot zadnji pozdrav poklonili veliko cvetja.

Pokojni Pino, kot so ga vsi ime-novali, se je rodil 10. aprila 1910

Smrt uglednega slovenskega trgovca Josipa Kluna

Pri Sv. Jakobu v zavedni slovenski družini. Njegov oče Josip je bil do-ma iz Varej pri Divači in se je se-kot mladenič preselil v Trst k Sv. Jakobu. Matu Francka je bila iz Brkinov in tudi ona je prišla v me-sto že v mladih letih. Tako mati kot oče sta bila zavedna Slovence in to svojo zavest sta vnašali tudi otrokom, katerih je bilo pet. Kot ostali bratje in sestre je Pino ob-iskoval Ciril-Metodovo slovensko ko-lo pri Sv. Jakobu. Ze kot mlad fant se je vključil v pevsko društvo Ilirija in v njem sodeloval dolgo let. Bil je tudi član konzumnega društva pri Sv. Jakobu.

Pokojni si je izbral trgovski po-klie. Najprej je delal nekaj let kot trgovski pomočnik v trgovini jest-vin pri Kogoju in pri Tomažcu, nato pa si je postavil lastno trgo-vino pri Sv. Jakobu in tudi v sre-dišču mesta. Delaven in pošten do skrajnosti je vedno rad pomagal vsakemu, ki se je k njemu zatekel.

Poročil se je z Olgo Petricevič, ki mu je v zakonu povila dva otro-ka: Adrijana in Walterja. Žena, ki mu je bila vedno ob strani kot skrb-na gospodinja, mu je pomagala tu-di v trgovini. Kot pridna mati in zavedna Slovenka sta z možem vzgojila oba sinova v ljubezni do materinega jezika.

V petek je žalni sprevod krenil iz hiše zalosti v šentjakobsko cer-kev. Po cerkvenem obredu, ki ga je opravil slovenski kaplan ter žup-nije, so truplo pokojnega Pina pre-peljali na pokopališče k Sv. Ani. Naj mu bo lahka domača zemlja. Hudo prizadeti ženi Olgi, sinovima Adri-janu in Walterju ter ostalim sorod-nikom naše iskreno sožalje.

M. M.

DELOVANJE AKCIJSKEGA ODBORA V BAZOVICI

Spontan odziv na akcijo za spomenik padlim v NOB

Poziv odbora vaščanom in drugim, naj se zgledujejo po dosedanjih darovalcih

Na pobudo Zveze partizanov se je v Bazovici ustanovil akcijski od-bor, ki si je zadal nalogo, da s pro-stovoljnimi prispevki postavijo v va-si spomenik padlim, tistim in po-grešanim iz narodno - osvobodilne vojne. Res je, da smo prišli kot zadnji na to zamisel, a razne okoliščine so zavirale pobudo in dušile predloge zanjo. Povsod se je večkrat govorilo o tem a do kon-kretnega ni prišlo. Spontana nabi-ralna akcija na je sedaj naša ugodna tla, v vsej vasi in tudi močno podpora začeto delo akcijskega odbora.

Spomenik, zunanji izraz naše pri-sotnosti in udeležbe v NOB, naj bi po hotenju vseh vaščanov stal sre-di vasi, na vidnem mestu, da bi bil spomin padlih vedno svež in vsa-kemu mimoidočemu pred očmi. Vsi vaščani se strinjajo z delovanjem odbora, ki nima lahke naloge, ki se bo-ri z administrativnimi nalogami, ki bi se dale v drugačnih prilikah z lahkoto rešiti.

Spominska plošča, ki smo je lani odkrili v Bazoviškem domu, je sa-mo nadomestilo za spomenik. Osta-ne pa naj tam tudi v bodoče, da bo v opomin mladini in da bo bu-dila ponos v mladih srcih, ker so se njih očke borili in umirali v naj-pomembnejšem in najslavnejšem obdobju zgodovine slovenskega na-roda, ko je šlo za življenje ali smrt.

Res je, da ima Bazovica spome-nik, ki ji je dal žig upora, in pa ta spomenik samo bazovski, tem-več je lastnina vsega slovenskega naroda, posvečen znanim štirim borcem, ki so prešli kri z dvignje-

Paola Pitagora in Renzo Montagnani v televizijski priredbi "Dialog" Natalie Ginzburg iz serije "Prostor za dva" (Spazio per due), ki se začneja ta teden. Epizoda, ki jo avtorica Paola Pitagora, bo v od-daji v terek, 9. marca, — Na "Radio-corriere TV", ki je z produkcijo — tednik, ki vse seznanja o vsem in najprej o televizijskih in radijskih programih — lahko boste obsežni članek o tej oddaji

DOVOLJEN JE SEMINAR
ZA SLOVENSKE ŠOLNIKE

Potekal bo zadnji teden marca

Solski skrbnik v Gorici dr. Simoncini je včeraj sprejel tajnika sindikata slovenskih šolnikov prof. Repnerja in ga seznanil s vsebino odloka ministra za šolstvo, s katerim se ustanavlja seminar za slovenske šolnike na Goriškem. Odlok je v skladu s predlogom in vsebino, ki ju je pred časom predložil sindikat slovenskih šolnikov.

Seminar bo vodila ravnateljica slovenske nižje srednje šole v Gorici prof. dr. Simčič - Lojkova ob sodelovanju didaktičnega ravnatelja dr. Milana Brešana, tajniške posle pa bo vršil prof. Milko Renner.

Slovenski šolniki na Goriškem so sprejeli to vest z zadovoljstvom, ker jim bo s tem olajšana njihova strokovna izpopolnitev. Pri tem gre za hvala šolskemu skrbniku dr. Simoncini, ki je pokazal vse pozornost in storil vse potrebno za izvedbo seminarja. Ta bo predvidoma zadnji teden meseca marca ter se v tem smislu izrazili svoje želje in di šolniki sami. Seminar bo namenjen popoldanskim urah, obravnavati pa bodo pretežno probleme mladostne psihologije, metodike pouka slovenskega jezika, pouka glasbe na osnovnih šolah, sodobne slovenske literature ter o ocenjevalnih kriterijih učencev.

Podrobnejši program bomo objevil prihodnje.

Sportno združenje "Mladost" iz Dobrodo čestita svojemu članu LEOPOLDU DEVETAKU za vrha ob njegovi promociji za doktorja leposlovja.

Prosvetno društvo "Danica" za vrha čestita svojemu predsedniku LEOPOLDU DEVETAKU ob njegovi promociji za doktorja uspehov.

Kino

VERDI: 15.15 "El senza nome", A. Delon in J. Montand. Francoski barvni film.

CORSO: 15.00: "La prima notte del dr. Danieli, industriale del complesso del giocattolo", L. Buzzanca in Ira Fiersteinberg. Italijanski barvni film; mladini pod 18 letom prepovedan.

MODERNISSIMO: Ob 14.30 "L'rivò Angel Kid e... comento la festa", G. Allen in H. Stewart; ameriški kinemaskopski film v barvah, mladini pod 18 letom prepovedan.

VITTORIA: Ob 15.15 "Quando il sole scotta", M. Farmer in B. Hayworth, ameriški kinemaskopski film v barvah.

CENTRALE: Ob 15.15 "Le manie scortate per l'interno", L. J. fries in E. Schurer; kinemaskopski film v barvah.

Izšči

EXCELSIOR: 14.00 "Le copioni", Alberto Sordi in Monica Vitti. Kinemaskope v barvah.

PRINCIPE: 14.00 "La carica del 101", Walt Disney. Barvni animirani film.

AZZURRO: 14.00 "Il clan del Barone", S. Winters in P. Sordani. Kinemaskope v barvah.

SAN MICHELE: 14.00 "Tartan nella valle dell'oro", M. Henry in N. Kovack. Kinemaskop v barvah.

Nova Gorica

SOCIA (Nova Gorica): "V. G. G. charlestona", italijanski barvni film - ob 16, 18, in 20.

KANAL: "Ali Baba in sveta krona", francoski barvni film - ob 16, 18, in 20.

SVOBODA (Sempeter): "Rio Bravo", ameriški barvni film - ob 16, 18, in 20.

DESKLE: "Zaravnik iz Saint Paul", zapadnoameriški barvni film - ob 17 in 19.30.

SIMPAS: "Orpadnikova ljubila", italijanski barvni film - ob 16, 18, in 20.

RENCE: "Redona strelja brez oči", ameriški barvni film - ob 16 in 19.30.

PRVACINA: "Sherlock Holmes proti Jacu Raparaku", francoski barvni film - ob 16 in 19.30.

DZURNI LEKARNI

V GORICI: V Gorici je danes ves dan in ponoči delovala lekarna VILLA S. GIUSTO, Corso, Italia 244 tel. 735-54.

V TRZICU: Danes ves dan in ponoči je delovala lekarna San Nicol, dr. J. Vetti, Ul. I. maggio 94 tel. 735-54.

DEZURNA CVETLIČARNA: Danes je v Gorici odprta cvetličarna BANDELJ JOZEF, Travniki tel. 5442.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE
V TRZTU
SLOVENSKA PROSVETNA
ZVEZA - GORICA
ZVEZA SLOVENSKE KATOLISKE PROSVETE - GORICA

v sodelovanju z E.M.A.C. iz Gorice

Ludvig Holberg

JEPPE S HRIBA

komedija v petih dejanjih

V četrtek, 11. t. m. ob 20.30 za abonente z Vrha, iz Ripe in s Peči vozi avtobus št. 1 ob 7.45; iz Dobrodo in s Poljan vozi avtobus št. 2 ob 19.45.

V petek, 12. t. m. ob 20.30 za abonente iz Pevme, z Oslavja, iz Steverjan, Dvora, Bukovja in Podgore vozi avtobus št. 1 ob 19.45; iz Jamst, Dola, Gabrij, Sovodnja in Štandreža vozi avtobus št. 2 ob 19.45.

V soboto, 13. t. m. ob 20.30 za mestne abonente

v Prosvetni dvorani v Gorici, Korzo Verdi 13.

Včeraj-danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

V goriški občini se je od 1. do 6. marca rodilo 22 otrok, umrlo 16 oseb, poročilo se je 4 pari in 5 so jih okoličali.

ROJSTVA: Alessio Venturini, Luca Dardiotto, Marco Kendra, Sabina Gadali, Eva Andrian, Valentino Saponaro, Luca Petruz, Elena Pin tar, Stefano Silvestri, Davide Sedmak, Fabiana Marz, Chiara Scaroni, Fabiana Talt, Stefania Antonucci, Francesca Antonucci, Daniele Cecotti, Manuela Vololina, Gianpaolo Polana, Marco Travani, Monica Russian, Giuliana Bozzuffi in Federica Miani.

SMRTI: 70-letna gospodinja Maria Simonit por. Verzegnassi, 60-letni upokojenec Giovanni Zotti, 41-letna Marina Bernardis, 57-letna gospodinja Angelina Del Fabbro por. Cinesani, 79-letna upokojenka Caterina Berlot, gospodinja 79-letna Fortunata Barbut por. Pessotto, upokojenec 84-letni Giovanni Schiavone, frizer 50-letni Albino Hvalic, upokojenka 63-letna Maria Castellano vd. Pinavice, bolničar 22-letni Bruno Di Matteo, 2 meseca stara Orietta Marega, delavec 42-letni Albino Turus, avtorporek 68-letni Romano Visintin, upokojenka 83-letna Mariva Cotic, gospodinja 48-letna Neomi Marcosso por. Braiddotti in upokojenec 68-letni Antonio Musina.

POROKE: stavbni mehanik Luciana Pini in delavka Lucia Mastrolanni, mehanik Fulvio Antonelli in predika Teresa Pellegrini, not častnik Antonio Zuffolo in imparato in Silvija Adelia Ramut, mehanik Milan Gomišek in frizerka Loreta Marangotti.

OKLIČI: hudrostalater Angelo Cagnina in prodajalka Laura Paulini; arhitekt Giovanni Biasutti in študentka Gabriella Mizzon; mehanik Lino Perli in gospodinja Margherita Coccanti; električar Dragotin Pisk in delavka Nadia Mrak; prodajalec Walter Nanut in baristka Loreta Fogar.

PRIZNANO MEDNARODNO

AVTO PREVOZNIŠKO PODJETJE

LA GORIZIANA

GORICA - UL. Ulica d'Aosta 180 - Tel. 24-45 - GORICA

PREVZEMAMO PREVOS VSAKOVRSTNEGA BLAGA

24-palčni avtomatični televizorji

95.000 lir

Lepa izbira televizorjev za barvno TV

Podjetju RIAVEZ RADIO - Ul. Crispi 15-17 - GORICA

kjer dobite vse za sodoben dom

PONUDBA VELJA ZA VES MESEC MAREC

Potrjen sporazum za
tekstilce v Sovodnjah

Sinoči po 19. uri se je zaključilo zborovanje delavcev v zasedeni tekstilni tovarni v Sovodnjah, na katerem so skupaj s sindikalnimi predstavniki proučili točke za sporazum, ki jih je omogočilo posredovanje deložnega odbornika Dulciana na dolgih pogajanjih v soboto. Po večurni razpravi so delavci odobrili točko tega sporazuma, po katerem se bo znižalo število delavcev za odpust od prvotnih 60 na 35 in še 40 na prostovoljni podlagi in enih od treh oblik, glede katerih se bodo prizadeti delavci sami odločili do 13. tega meseca.

Te tri oblike so: 1. začasni odpust za dobo 6 mesecev s podporo dopolnilne blaginje; 2. takojšnji odpust (v znesku 250.000 lir) in 3. prostovoljni odpust z dela in odškodnina po 300.000 lir.

Predstavniki treh sindikalnih organizacij tekstilcev se ob tej priložnosti, ko ugotavljajo uspehe enotne sindikalne akcije, zahvaljujejo prizadetim delavcem za odločen in enoten nastop, oblastem pa za posredovanje in javnemu mnenju za moralno in drugo podporo.

Občni zbor SPD

Slovensko planinsko društvo v Gorici sklicuje redni letni občni zbor svojih članov. Vršil se bo v sredo, 31. marca v prostorih kluba «S. Gregorčič» v Gorici, Verdiev korzo 13 z začetkom ob 20. uri.

NEKAJ VESTI IZ ŠTANDREŽA

Domači prosvetarji pripravljeni
za koristno sodelovanje društev

Tako so ugotovili na seji odbora p.d. «O. Župancič», ko je bil govor o bodočem programu

Odbor prosvetnega društva «O. Župancič» je imel pred dnevi sejo, na kateri so obravnavali uravnave in druge zadeve društva. Sejo je otvoril predsednik Danilo Nanut, ki je pozdravil vse prisotne in nato dal besedo podpredsedniku Alojziju Paškulinu.

Ta je govoril o načrtih za bodoče delo društva, predvsem je poudaril potrebo novih pobud s katerimi naj bi prispevali k društvenemu delu in vendar osebni obsejni promet na goriškem področju dosežet v preteklem mesecu je nekaj manj kot en milijon prehodov oseb v obeh smereh, ali točneje 967.396; od tega je šlo s potnimi listi na drugo stran pri Rdeči hiši 445.352 ljudi in sicer 297.834 italijanskih in 147.518 drugih državljanov.

S prepustnicami in dvoletniški mi dovoljenji je šlo na drugo stran 522.044 ljudi in sicer 352.405 italijanskih in 169.639 jugoslovanskih državljanov. Pripomnimo naj da so na prehodu pri Rdeči hiši našli tudi 188.077 avtov v prihodu izroma v odhodu. V primerjavi z lanskim februarjem pomenijo ti podatki napredek, saj smo lani v istem mesecu zabeležili le nekaj nad 908 tisoč prehodov in tudi v preteklem januarju je bil promet nekoliko nižji.

Tudi promet potnikov s potnimi listi na prehodu Stupica v Benški Sloveniji je presegel prejšnji mesec 100 tisoč ljudi. Točno je prešlo meso na tem prehodu 100.752 ljudi s potnimi listi in sicer 69.580 italijanskih in 31.172 tujih državljanov. K

V sredo, 10. marca ob 20. uri bo seja občinskega sveta v Dobrodo. Na dnevnem redu je županovo poročilo, sprememba gradbenega programa, nameni posojila v znesku 10 milijonov lir pri goriški hranilnici za ureditev turističnih cest ter izplačilo izrednega prispevka v prid krovodajalcev.

V teh dneh se občina pripravlja na sprejem krovodajalcev celotnega tržiškega območja, ki bodo zborovali v Dobrodo prihajajoče 19. marca. Župan Andrej Jarc je imel v teh dneh več sestankov, prav tako pa se bo tudi v prihodnjih dneh pogovarjal o pripravi na to pomembno manifestacijo, ki jo krovodajalci izmenično vsako leto prirejajo po krajih tržiškega območja.

Tokrat bodo imeli v gosteh tudi inozemske delegacije iz Ljubljane, Puja in Reke in iz Celovca. Dopolnilno bodo govorili o globoki človečnosti krovodajalskih akcij, ki je samo preko

njih mogoče zagotoviti ozdravitev, čestokrat pa tudi ohranitev življenja hudih bolnikov. Občinska uprava bo priredila za udeležence sprejem. Zborovanja se bodo udeležili tudi predstavniki zdravstvenih občin, bolnišnic ter krajevnih uprav.

S prispevkom podružnega milijona lir ministrstva za javna dela in občinske uprave so v občini odprli delovnice za deset delavcev, ki bodo približno dva meseca popravljali občinske ceste.

Občinski tehnični urad vodi novi geometer Dario Culot iz Gorice. Za to storitev se je občinska uprava povežala z Zagrebom. Vse kaže, da bo geometer sprejemal občinstvo vsak četrtek odločno.

Tudi v tej občini je hud mraz občutno skrčil število obiskovalcev otroškega vrta. Iz Dola so v tem tednu prihajali v vrtec samo po trije otroci.

Kmetijsko predavanje v Štandrežu

Kmečka zveza iz Gorice prireja v torek, 9. marca ponovno kmetijsko predavanje v Štandrežu. Vršilo se bo v prostorih p.d. «O. Župancič». Predaval bo kmetijski strokovnjak in vodja vinske kleti v Dobrovinu inž. Zvonimir Simčič o umnem vinogradništvu in kletarstvu s posebnim ozirni na krajevne razmere in potrebe.

Razstave

V galeriji «Caffè Teatro» je bila včeraj ob 18.30 odprta razstava mladega tržiškega slikarja Pina Gluftride. Razstava bo odprta do 31. marca.

Izredna prodaja s cenami, ki so nižje, kot da bi bila

RAZPRODAJA

PRALNI STROJI ZA POSODO
HLADILNIKI
PRALNI STROJI
STEDILNIKI

Pred vsakim nakupom si ogledajte naše cene pri

Podjetju RIAVEZ RADIO - Ul. Crispi 15-17 - GORICA

kjer dobite vse za sodoben dom

PONUDBA VELJA ZA VES MESEC MAREC

24-palčni avtomatični televizorji

95.000 lir

Lepa izbira televizorjev za barvno TV

Podjetju RIAVEZ RADIO - Ul. Crispi 15-17 - GORICA

kjer dobite vse za sodoben dom

PONUDBA VELJA ZA VES MESEC MAREC

24-palčni avtomatični televizorji

95.000 lir

Lepa izbira televizorjev za barvno TV

Podjetju RIAVEZ RADIO - Ul. Crispi 15-17 - GORICA

kjer dobite vse za sodoben dom

PONUDBA VELJA ZA VES MESEC MAREC

Z OBČINSKE SEJE V ŠTEVERJANU

Gradbeni program prilagoditi
potrebam domačega prebivalstva

Prvotne predloge si svetovalci lahko ogledajo na občini - Predvideni so sestanki po zasedkih

Prejšnji dan je bila neformalna seja števverskega občinskega sveta, na kateri so svetovalci proučili predloge arhitekta Coellie na po-prejšnji seji o gradbenem pravilniku in zazidalnem načrtu na področju števverske občine.

Svetovalci so na čelu z županom Stanislavom Klanjščkom proučili predloge predvsem s stališča potreb in koristi domačega kmečkega in delavskega prebivalstva ter se dogovorili, da se bodo z arhitektom ponovno sestali, da bi svoje predloge preverili z deložno zakonodajo. Potem ko si bodo sami ustvarili jasno sliko, bodo sklicali sestanke z vaščani po zasedkih ter jim razložili, kako bo urejena gradbeno dejavnost v naslednjih letih.

Zdi se, da se občinski svet nagiba k zmanjšanju omejitev na samem števverskem grču, ogrevajo se za morebitno povečanje zazidljivosti v prvi in tudi v drugi coni ter v Jazbinah.

Ugotovili so, da na podlagi zemljiških map še ni mogoče določiti zazidalnih področij, ker je treba upoštevati tudi specifičnost briske zemlje, ki je podvržena zemeljskim plazovom ter je ponekod tudi zelo strma, tako da se njene značilnosti spreminjajo vsakih 100 metrov. Vsekakor je bila v žarišču predvsem in samo skrb, kako zaščititi to lepo briske področje, obenem pa njegovim prebivalcem omogočiti zadostno stanovanjsko in gospodarsko izražanje.

Predlogi gradbenega programa so v občinskem uradu ter so na vpogled občinstvu.

Osební obsejni promet v februarju

Čeprav je februar najkrajši mesec v letu in je tudi v zimskem času, ko je promet močno skrčen, pa je vendar osebni obsejni promet na goriškem področju dosežet v preteklem mesecu je nekaj manj kot en milijon prehodov oseb v obeh smereh, ali točneje 967.396; od tega je šlo s potnimi listi na drugo stran pri Rdeči hiši 445.352 ljudi in sicer 297.834 italijanskih in 147.518 drugih državljanov.

S prepustnicami in dvoletniški mi dovoljenji je šlo na drugo stran 522.044 ljudi in sicer 352.405 italijanskih in 169.639 jugoslovanskih državljanov. Pripomnimo naj da so na prehodu pri Rdeči hiši našli tudi 188.077 avtov v prihodu izroma v odhodu. V primerjavi z lanskim februarjem pomenijo ti podatki napredek, saj smo lani v istem mesecu zabeležili le nekaj nad 908 tisoč prehodov in tudi v preteklem januarju je bil promet nekoliko nižji.

Tudi promet potnikov s potnimi listi na prehodu Stupica v Benški Sloveniji je presegel prejšnji mesec 100 tisoč ljudi. Točno je prešlo meso na tem prehodu 100.752 ljudi s potnimi listi in sicer 69.580 italijanskih in 31.172 tujih državljanov. K

V sredo, 10. marca ob 20. uri bo seja občinskega sveta v Dobrodo. Na dnevnem redu je županovo poročilo, sprememba gradbenega programa, nameni posojila v znesku 10 milijonov lir pri goriški hranilnici za ureditev turističnih cest ter izplačilo izrednega prispevka v prid krovodajalcev.

V teh dneh se občina pripravlja na sprejem krovodajalcev celotnega tržiškega območja, ki bodo zborovali v Dobrodo prihajajoče 19. marca. Župan Andrej Jarc je imel v teh dneh več sestankov, prav tako pa se bo tudi v prihodnjih dneh pogovarjal o pripravi na to pomembno manifestacijo, ki jo krovodajalci izmenično vsako leto prirejajo po krajih tržiškega območja.

Tokrat bodo imeli v gosteh tudi inozemske delegacije iz Ljubljane, Puja in Reke in iz Celovca. Dopolnilno bodo govorili o globoki človečnosti krovodajalskih akcij, ki je samo preko

njih mogoče zagotoviti ozdravitev, čestokrat pa tudi ohranitev življenja hudih bolnikov. Občinska uprava bo priredila za udeležence sprejem. Zborovanja se bodo udeležili tudi predstavniki zdravstvenih občin, bolnišnic ter krajevnih uprav.

S prispevkom podružnega milijona lir ministrstva za javna dela in občinske uprave so v občini odprli delovnice za deset delavcev, ki bodo približno dva meseca popravljali občinske ceste.

Občinski tehnični urad vodi novi geometer Dario Culot iz Gorice. Za to storitev se je občinska uprava povežala z Zagrebom. Vse kaže, da bo geometer sprejemal občinstvo vsak četrtek odločno.

Tudi v tej občini je hud mraz občutno skrčil število obiskovalcev otroškega vrta. Iz Dola so v tem tednu prihajali v vrtec samo po trije otroci.

Kmetijsko predavanje v Štandrežu

Kmečka zveza iz Gorice prireja v torek, 9. marca ponovno kmetijsko predavanje v Štandrežu. Vršilo se bo v prostorih p.d. «O. Župancič». Predaval bo kmetijski strokovnjak in vodja vinske kleti v Dobrovinu inž. Zvonimir Simčič o umnem vinogradništvu in kletarstvu s posebnim ozirni na krajevne razmere in potrebe.

Razstave

V galeriji «Caffè Teatro» je bila včeraj ob 18.30 odprta razstava mladega tržiškega slikarja Pina Gluftride. Razstava bo odprta do 31. marca.

Izredna prodaja s cenami, ki so nižje, kot da bi bila

RAZPRODAJA

PRALNI STROJI ZA POSODO
HLADILNIKI
PRALNI STROJI
STEDILNIKI

Pred vsakim nakupom si ogledajte naše cene pri

Podjetju RIAVEZ RADIO - Ul. Crispi 15-17 - GORICA

kjer dobite vse za sodoben dom

PONUDBA VELJA ZA VES MESEC MAREC

24-palčni avtomatični televizorji

95.000 lir

Lepa izbira televizorjev za barvno TV

Podjetju RIAVEZ RADIO - Ul. Crispi 15-17 - GORICA

kjer dobite vse za sodoben dom

PONUDBA VELJA ZA VES MESEC MAREC

24-palčni avtomatični televizorji

95.000 lir

Lepa izbira televizorjev za barvno TV

Podjetju RIAVEZ RADIO - Ul. Crispi 15-17 - GORICA

kjer dobite vse za sodoben dom

PONUDBA VELJA ZA VES MESEC MAREC

24-palčni avtomatični televizorji

95.000 lir

Lepa izbira televizorjev za barvno TV

Podjetju RIAVEZ RADIO - Ul. Crispi 15-17 - GORICA

kjer dobite vse za sodoben dom

PONUDBA VELJA ZA VES MESEC MAREC

24-palčni avtomatični televizorji

95.000 lir

Lepa izbira televizorjev za barvno TV

Podjetju RIAVEZ RADIO - Ul. Crispi 15-17 - GORICA

kjer dobite vse za sodoben dom

PONUDBA VELJA ZA VES MESEC MAREC

24-palčni avtomatični televizorji

95.000 lir

Lepa izbira televizorjev za barvno TV

Podjetju RIAVEZ RADIO - Ul. Crispi 15-17 - GORICA

kjer dobite vse za sodoben dom

PONUDBA VELJA ZA VES MESEC MAREC

24-palčni avtomatični televizorji

95.000 lir

Lepa izbira televizorjev za barvno TV

Podjetju RIAVEZ RADIO - Ul. Crispi 15-17 - GORICA

KULTURNO-PROSVETNI PREGLED ZA FEBRUAR

- Knjižni sejem Tržaške knjižarne.
- Slovenski slikar Robert Kozman odpre svojo razstavo v galeriji Rosconi.
- V Slovenskem klubu predava Bojan Pavlič o temi »Zakaj sporno združevanje«.
- SG gostuje v Novi Gorici z Nusičevim komedijo »Kaj bo rekel ljudje«.
- V Tržaški knjižarni pravilnica pa za otroke.
- P. d. »Ivan Cankar« priredi Prešernovo proslavo z nastopom Tržaškega oklada.
- SG uprizori v Kulturnem domu Nusičev komedijo »Kaj bo rekel ljudje«.
- SKAD v Gorici priredi v dvorani Katoliškega doma predavanje o ortopediji dr. Herberta Havelke iz Ljubljane o temi »Invalid v današnji družbi«.
- SPD Tabor na Opatinah priredi v prosvetnem domu enotno Prešernovo proslavo.
- P. d. »Vodnik« priredi v Dolini Prešernovo proslavo z domačim zborom, dolinskimi glasbenimi ansambli in recitatorji.
- P. d. »Oton Zupančič« priredi Prešernovo proslavo v Standeru.
- P. d. »Jezero« v Dobrodoju ima v gosteh prof. Janeza Bojca iz Ljubljane — ustanovitelja Slovenskega oklada.
- SG uprizori v dvorani P. d. »Ivan Cankar« burko »Moč uniform«.
- SPZ in SP prireditelja v Kulturnem domu v Trstu osrednjo Prešernovo proslavo s sodelovanjem članov SG, Orkestra GM in zborov iz Rojana in v Opčin.
- SG, GM in SPZ prireditelja osrednjo Prešernovo proslavo v Prosvetnih dvorani v Gorici.
- Školenje mladine in zbor prireditelja Prešernovo proslavo v školenjskem domu.
- V Kat. domu v Gorici uprizori dramska družina p. d. »Stander« Gogoljevo komedijo »Zemlja« v Pregratci režijski.
- V župnijski dvorani sv. Vinčence glasbeni večer z gojenim ansambli »Miramar« in s harmonikarjem Gervasim Marosom.
- Na Prešernovi proslavi v Novi Gorici sodeluje orkester GM iz Trsta z violonistom Zarkom Hratcem.
- Zdravni pevski zbor SPZ na Gorickem poje na pogrebu Jurca Tomiča iz Gorici.
- SG gostuje v Ajdovščini z »Večernim poezij dr. Franceta Prešern« (Sardočeva, Raztresen, prof. Prek).
- SG gostuje v Postojni s »Prešernovimi baladami in romanami« (Raztresen).
- V Slovenskem klubu predava Stane Belak iz Ljubljane o alpinistični odpravi »Hindukova«.
- SG gostuje v Dobrodoju v okviru Prešernove proslave z »Večernim poezij dr. Franceta Prešern« (Sardočeva, Raztresen, prof. Prek).
- P. d. »Brski grč« iz Steverja priredi Prešernovo proslavo na Valeriju.
- V Nabrežni prva seja novoustanovljenega odbora SPD »Igo Gruden« in SD »Sokol«.
- P. d. »France Prešeren« priredi v prostorih osnovne šole v Bojuncu Prešernovo proslavo s sodelovanjem članov SG, Bračevca in Petje.
- SG gostuje v Kranju s Stokoburko »Moč uniform«.
- P. d. »Oton Zupančič« iz Steverja predava v okviru Prešernove večerov film Zdenka Vogliča o smučarskem tečaju na Lazu.
- Slovanov dom v Bazovici priredi Prešernovo proslavo s sodelovanjem cerkvenega zbora za glasbeno šolo.
- P. d. »Vesna« v Križu priredi predavanje prof. Vlada Rotarja o temi »Odnosi med spoloma«.
- SG gostuje v Novi Gorici z »Večernim poezij dr. Franceta Prešern« (Sardočeva, Raztresen, prof. Prek).
- P. d. »Kraški dom« na Repen-tur priredi v Repnu Prešernovo proslavo z nastopom zbora »Srečko Kumar« in člana SG Stane Staneza.
- P. d. »Slovak« Skamperje od Sv. Ivana priredi predavanje na predavanje diptahovitv Marje Magjane na temo »Kraška obeta«.
- GM priredi v mali dvorani Kulturnega doma koncert »Slovenskega tria«.
- V dvorani P. d. »Ivan Cankar« gostuje dramska družina P. d. »Tabor« z Opčin z Nusičevim komedijo »Zaljubljeni ostali«.
- P. d. »Prošek-Kontovela« priredi v dvorani na Prosoku Prešernovo proslavo s sodelovanjem domačega zbora, godbe, šolskih otrok in članov SG.
- P. d. »Skala« v Gabrju priredi v prostorih domačih šole Prešernovo proslavo s sodelovanjem gojenec Slovenskega dijaškega doma iz Gorice in zbora »Brski grč« iz Steverja.
- Predstavniki narodne in študijske knjižnice pri podprefektu Medlarju v zvezi s prispevkom vladnega komisariata za urejevalne knjižnice v Kulturnem domu.
- V dvorani »Albert Sirk« v Križu za KZ kmetijsko predava-je dr. Marjana Gregoriča.

novne in nižje srednje šole s nastopom slovenskih pisateljev.

17. SPZ priredi v Kulturnem domu okroglo mizo s sodelovanjem slovenskih pisateljev o temi »Zamejski otroci«.

17. Pianistka Neva Merlak-Corradu koncertira v Vidnu za Agimus.

18. V Gregorčičevi dvorani občni zbor Glasbene matice s poročili o delovanju glasbene šole, orkestra in koncertne poslovalnice.

18. Slovenski pisatelji na obisku v osnovni šoli v Dobrodoju ter na obeh srednjih šolah v Gorici.

18. SPZ posreduje v prosvetnih dvorani v Gorici literarni večer s člani društva Slovenskih pisateljev iz Ljubljane.

18. V prostorih P. d. »Oton Zupančič« v Standeru predavanje kmetijskega strokovnjaka inž. Simčiča iz Dobrodoja.

18. Pevski zbor »Valentin Vodnik« iz Doline poje na pogrebu v Dolini.

19. Kmečka zveza priredi v Padrih predavanje o regulacijskem načrtu.

19. Tržaški slikar Klavdij Palčič odpre svojo razstavo v Mestni galeriji v Ljubljani.

20. P. d. »Ivan Grbec« priredi v škodnju otroško rajanje s prizorci.

20. Orkester GM nastopi prvič v zgodovini povojnega slovenskega šolstva v Trstu v illoju »France Prešeren«.

20. V Marjinem domu v Rojanu predavanje univ. prof. dr. V. Dopivca iz Ljubljane o »edini« cerkvi in aktivnosti njenih članov.

21. SPZ priredi otroško pustno rajanje z nastopom mladih baletnikov iz Kopr in odločki iz igre »Kekec«.

21. V Marjinem domu v Rojanu koncert »Tržaškega oklada«.

21. SPD »Igo Gruden« iz Nabrežni priredi Prešernovo proslavo z nastopom domačega zbora.

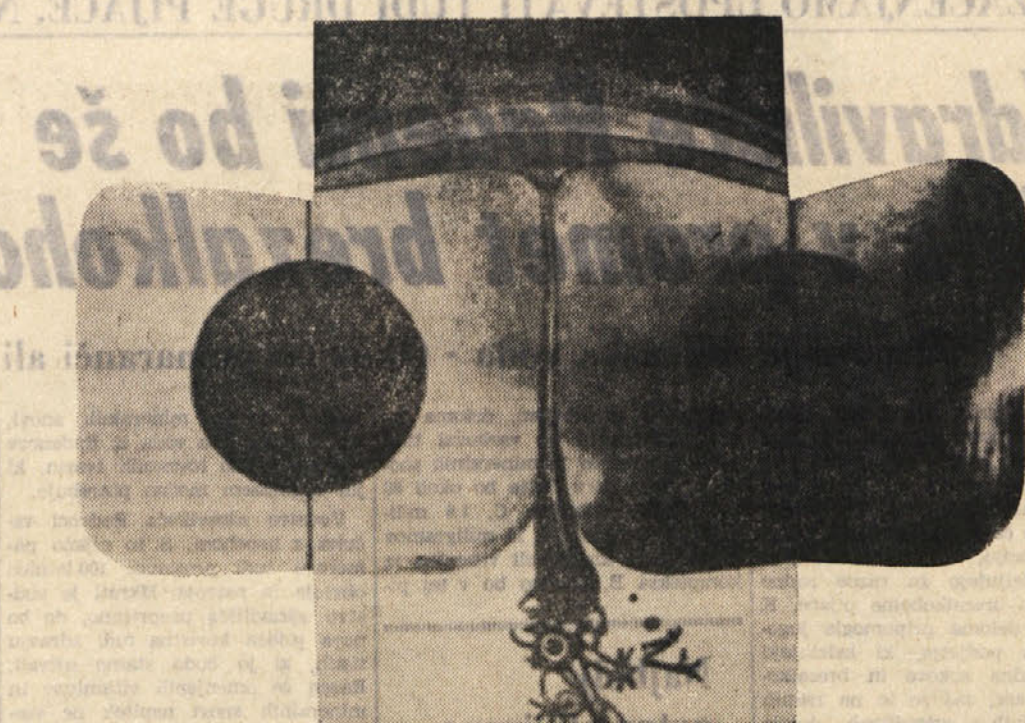
21. Zveza slovenske katoliške proslave priredi v Kat. domu v Gorici pustni večer s saloigralni in petjem.

21. V Marjinem domu v Rojanu predavanje univ. prof. dr. V. Dopivca iz Ljubljane o »edini« cerkvi in aktivnosti njenih članov.

21. Pustna prireditev P. d. »Stander« z igricami in petjem.

21. V Marjinem domu pri Sv. I. vanu Prešernova proslava z nastopom cerkvenega zbora in s

(Nadaljevanje na 6. strani)

Klavdij Palčič

Tehnološki metulj, 1970

Danes se v ljubljanski Mestni galeriji zaključuje razstava tržaškega umetnika Klavdija Palčiča. Razstava je bila ves čas deležna velikega zanimanja ljubljanske kulturne javnosti, veliko pozornost pa ji je posvetila tudi ljubljanska televizija, ki je v »dnevniku« prenašala pregled razstave, v »kulturnih dialogih« pa posredovala intervju s Palčičem in koroskim slovenskim slikarjem Otonom, ki je razstavljatelj skupno z njim. Neposredno pred otvoritvijo razstave je bila v Mestni galeriji Palčičeva upa, da mu ferenc, katere so se udeležili predstavniki domačih vseh slovenskih listov. Galeriji Palčičeva upa, da mu ferenc, katere so se udeležili predstavniki domačih vseh slovenskih listov. Galeriji Palčičeva upa, da mu ferenc, katere so se udeležili predstavniki domačih vseh slovenskih listov.

NOVA KNJIGA KOPRSKE ZALOŽBE »LIPA«

PAVLE ZIDAR: TUMOR

»Življenje naj diši po življenju«

»Življenje naj diši po življenju. Nič ni nečloveškega, kar počne človek. Zato je ta roman širok, vseh, o borbi za kruh, udobnost in blagostanje, o zaupanju in strahu, o ljubezni in o nečloveškosti. Pisatelj je bil, ki je pri njem od knjige do knjige očitno, dodal celotni zbirki svojih knjig, ki jih kot neuklonljivi pisatelj tako rekoč bruhla iz sebe in preseneča vse, ki se zanjajo za dogajanja na področju izvirne slovenske literature. Po besedi, ker je Tumor obsejal, se in temeljitejši delo kot sta na primer knjigi novel Stanja in Nova stanja, o katerih smo nazadnje poročali. Tehtnejše, bolj življenjsko in bolj dozorelo. Če bi tistim, ki romana še niso imeli v rokah, hoteli obnoviti to, o čemer Tumor govori, bi to lahko povedali v dveh, treh stavkih. Pisatelj pripoveduje o

dekletu, 18-letni gimnazistki, ki kot mnogi mladi ljudje, ne najde več smisla v šolanju in domačem, družinskem življenju, temveč se odloči za samostojno pot v svet. Seveda jo pri tem za ljubeznost srečanja zanesa v prostitucijo, pa v tužno, kjer tudi rodi otroka, ga umori in nadaljuje svojo pot nazval. Otrka, ta tumor, ki ga ima v sebi, to protislovje med žensko naravo in prostitucijo, nasprotje med željo po materinstvu in željo, da bi otroka ubila, to je o srednje romana, ki je dalo tej stvaritvi tudi ime. Toda pisatelj je šel še mnogo dalje. V okviru svoje pravzaprav preproste zgodbe, pripoveduje o odnosih v družini dekleta, ki pravzaprav nadaljuje obrt svoje matere. Pripoveduje o odnosih med starši, o razmerju dekleta, do matere, do očeta. Pripoveduje nam o moralnem liku očeta, ki se peha za kariero, o današnji mladini, o odnosih vzgojiteljev do mladine, o odnosih v zakoncu. Ker danes noben pisatelj, ki hoče biti sodoben, posebno še če je mlad, ne pripoveduje samo zgodbe, je tudi Zidar svojo pripoved v romanu prepletel z izpovedmi, z mislimi, življenjskimi modrostmi, pikirimi besedami in filozofskimi traktati, ki jih vpleta v svojo pripoved tako, da nehoti prehaja iz realnega sveta v duhovni svet razmišljanja, moraliziranja, prispevka in filozofije. Roman pravzaprav razpada na dva dela, na tistega, ki je bolj ekspozicijski in v katerem nas pisatelj seznani s položajem, miselnostjo, vzgojo in o koliknem dekleta dekleta. In na tisti del, kjer nam pokaže življenjsko usodo tega dekleta. Seveda med obema deloma ni ostre meje, pripoved teče brez poglavlja od začeta do konca, pa tudi vsebinsko se oba dela deloma prepletata. Tako je torej Tumor modernim napisan roman o dekletu in njeni usodi v današnji stvarnosti.

Gotovo je, da so pisateljeve meditacije o življenju in mladini, njegove odprtosti o naših razmerah močno subjektivne ter izraz Zidarjevih življenjskih izkušenj ter njegovega temnega pogleda na svet. Zato pisatelju, ki vidi le senčne strani življenja, ki je včasih morda tudi krut ali nepravilen, ne bomo vedno mogli dati prav. Toda v prikazovanju in upodabljanju življenja, v izpovedovanju svojih misli in načel je prepričljiv. Iz njegove notranje prepričljivosti, pa naj bo ta še tako temna, je zrasel tudi ves njegov tekst. Iz tega svojega notranjega sveta, pretežeta z razočaranostjo, morda tudi jezo nad svetom, zajema Zidar svojo ustvarjalno moč. Zato moramo pisateljevo moč izpovedno noteti, ki je bistven element njegovega pisanja, toliko bolj poudariti, pa če se s pisateljevim pričevanjem o časi in ljudeh ter njegovimi mislimi strinjamo ali ne.

Pripoved sama v romanu je sičersko slovo enotna, toda erupcija in strahotno razbita. Čutili je, da pisatelj pripoveduje iz njegove prizadete notranjosti in da zato včasih čustva prevladajo nad razumom. Zato je ta pripoved marsikje v svoji erupcijski moči, v svojem ogorčenju oblikovno neizodena, nepredelana, kar gotovo delu ni v prid. Kljub temu pa je Zidarjev največji roman sugestivno močan in pretrajaljši izpoved ter pripoved, ki nas kot pristna umetnina prišili, da o njej in ob njej razmišljamo naprej. O nas, o naših mladosti, o usodah in svetu otrok nas.

Ivan Silič

Sl. Ru.

PREGLED NOVIH MLADINSKIH KNJIG

Spet nekaj za najmlajše

Po krajšem zatíju božičnega in novoletnega »booma« na knjižnem trgu za otroke so police Tržaške knjižarne spet oživele in na pulih vabijo nove, pravkar izdane knjižnice prikupnih oblik, živobarvnih platnic, poslikanih z likovno kvalitetnimi stvaritvami znanih slovenskih slikarjev. Ponovno moram opozoriti šolnike na še vedno ne dovolj upoštevano ilkovno vzgojo predšolskega in šolskega otroka, saj nam jo omogočajo prav takšne knjižnice, kakršne nam s tolikšno resnostjo pripravljajo Mladinska knjiga. Včasih lahko malo zamizimo ob ustreznosti samih besedil teh slikanic, ko je že njihova likovna podoba dovolj, da bomo z njo otroku ne samo ustregli, temveč z njo plemenitili njegov okus, vzgajali občutek za lepoto in mu razvneli domisljivo.

Da je to posebno važno tu, na našem ozemlju, kjer otroka neprestano vabi vrsta kicastih, sladkobnih slikanic in knjig raznih založb, ki jim je le do komercialnega uspeha in s svojo plehkostjo kvarijo otroka in ga poneumljajo, to mi potrjujejo izkušnje. Boj proti osladnim knjižnam moramo začeti že pri predšolskem otroku. Zato dobro slikanico daj otroku v roke, se preden zna brati! Naši vzgojitelji bi morali navajati na kupovanje knjig za otroke v trgovini in bi morali prinašati otrokom na ogled vse, kar izide za najmlajše primerne na slovenskem knjižnem trgu. Koliko vzgojitelj to že dela?

V zbirki Čebelica, namenjeni najmlajšim, so izšle te dni tri nove slikanice z ilustracijami Marjane Jemčeve, Cite Potokarjeve in Tince Stegovčeve, kar nam jamči za umetniško vrednost knjižic. Zgodbe pa so napisali: Anton Ingolič — O ČRNOBELI OVČKI, Sergej Vošnjak — O KRUHU, KI GA NI BILO in iz tuje literature Katharine Dessau — DARILA Z MARSA.

Kar se tekstov tiče, so vse nekoliko zahtevnejše zgodbe, dasi ravno kratke. Najbrž bodo kar trd oreh za naše predšolske otroke, pač pa jim bodo kos šolari. Ne dvomim, da so vse tri napisane prizadeto in ima vsaka zase plemenit vzgojni smoter, le da ga bo otroku moral pomagati izluščiti odrasli. Najpreprostejša je tako jezikovno kot po zgradbi Ingoličeva zgodba s taborjenja, v kateri kuhar hoče speči ovčko na ražnju, otrokom pa se zasmili in ji končno rešijo življenje. Tu imam edini pomislek, da bodo otroci zamerili pisatelju preveč poudarjeno prikazovanje ovčine usode... na ražnju. Vošnjakova zgodba iz partizanskih let je pa jezikovno lahka in prijetno tekoča, vendar vzbuja pomislek dejstva, da si je pisatelj izbral za obisk tako skrajno revno družino in bo tako pri kakšnem otroku dosegel nasprotno od tistega, kar je hotel: da bo namreč otrok hud nanje, zakaj so toliko poredki. Kako ljubka bi bila lahko zgodba, ko bi napravil kmeti premožnejše ali pa partizane manj lačne... Kljub temu pa bo vzgojitelj ob knjižici lahko razvil ploden razgovor o tistih časih in o vzrokih za revščino.

Najtežja pa je zgodba o Marsotečih, pri kateri je dekanje zelo razvejan, da mu majhen otrok teže sledi, posebno se, ker je jezik zahteven, obenem pa je ideja zgodbe izražena preveč »odraslo«, da bi ji bil mali bralec sam kos. V rokah vzgojitelja ali staršev pa bo mogla doseči slikanica svoj namen, ki je plemeniti, saj poudarja bratstvo med otroci vseh kontinentov in vero v zmago dobrih sil nad slabimi ter vero v Dobro v otroških srcih dandanes.

Torej: zelo priporočam vse tri slikanice zlasti zaradi ilustracij, in to že za najmlajše. Besedila pa so za večje šolarje. Za predšolske otroke pa bo treba, da priskočijo na pomoč starši ali vzgojitelji, saj jim bodo vse tri zgodbe dale dovolj pobud za koristne in potrebne razgovore z otroki.

Ilustracija k pesmi »Gosli« iz slikanice »Čudezna pesmica«

ČUDEZNA PESMICA

To knjigo moram zelo priporočiti, čeprav je za naše razmere precej ne- »adna«. Gre namreč za knjigo otroških lirskih pesmi, katerim je dodana gramofonska plošča, hkrati pa spremljajo pesmice v knjigi tudi lično ubrane ilustracije, oziroma te prave umetniške slike v barvah. In ne samo to, da družiti ta slikanica poezijo, glasbo in slikarstvo v ubrano celoto, marveč obenem na nevtrijalni način seznanja malčke s celostno vrsto instrumentov. Glasbila so namreč priklupno naslikana v tiskanih izdajah, obdana z vrsto ljubkih živalic, obenem pa je z dodane plošče mogoče poslušati ob vsaki pesmi in sliki tudi odgovarjajoči instrument. Vsako glasbilo nastopa v samostojni skladbi, napisani prav za to priliko, tako da se njeno razpoloženje ujema z vsebino tiskane pesmi. Ta posredna knjižica, z naslovom ČUDEZNA PESMICA je prevedena iz slovaščine in je izšla v kopraciji Mladinske knjige z neko čelo-slovaško založbo. Ilustracije so izpod čopiča znamenitega mladinskega ilustratorja (Ota Janečič), tudi glasbo je napisal češki avtor (Leta), in sicer v obliki suite, verz pa so seveda prevedeni, napisal jih je Vladimir Reisel, odlično prevedla pa Augusta Smojci.

O vsestranski uporabnosti te knjige ni dvoma. Slike se prikupijo same, ob poslušanju glasbe otrok spozna po zvoku vrsto instrumentov, obenem pa ob ubranih verzih stopi v svet poezije. Kajti te pesmi so res več kot običajne verifikacije za otroke, saj skušajo biti te prava razpoloženjska poezija. Izbran jezik bo za naše otroke sicer zelo trd oreh, pa saj novejša znanost pripisuje besedilo otroške poezije v zgodnji dobi predvsem zvočni učinek. Psihologi poudarjajo predvsem igri besed in uvajanje v besedni zaklad, ne glede na zveze med besedami. Zato naj se starši ne ustrašijo, kadar vidijo knjižico z verz: otrok naj se le navaja nanje, tudi če še ne dojam pravega smisla pesmi. Vseeno bo dobival ob njih čut za ritem, naučil se bo novih izrazov. Same pesmice pa bo otroku prebrali odrasli, in to večkrat. Seveda pa bo na koncu obnovil vsebino na preprostejši način.

Tako utegne Čudezna pesmica vzgojiteljem precej koristiti, otrokom pa napravi veselje z zunanjim obliko, poskočnimi verzmi in prijetno glasbo.

Z.

revije

Druga letošnja (februarska) številka katoliške revije Mladica je je po bolj literarni zasnovi prve povernila (po naključju ali nameri, to bo verjetno pokazala naslednja) v svoj tradicionalni družinsko-prosvetni značaj. Uvodno misel posveča Mariji Maver stoletnici Finžgarjevega rojstva in objavlja »Spomin na pisatelje obisk v Zgornji«. Gotovo je le malokdo vedel, da se je Finžgar v leto 1925 mudil v naših krajih, zato so pričevanja, ki jih je Maver zabeležil, nadvse dragocena. Finžgarjevi stoletnici je nadalje posvečen še odlomek iz Koledarja Mohorjeve družbe v Celju 1970 in pa pismo (tudi faksimile) goriskega nadškofa Franciška Borgia Sedeja z dne 5. marca 1925, s katerim je župniškemu uradu v Zgornji sporočil, da bo za velikonočne praznike prišel v Zgornji preč. g. Franc Finžgar.

V »Pogovorih z mladino« odgovarjata znana slovenska zdravilnica prof. Miša Krašovič-Pertlva in primarij dr. Eman Pertl na uredniški vprašanju o njihovi vstavi z obiska v naših krajih zlasti v zvezi z vprašanji spolne vzgoje. Sliko in zapisom je zabeležen poseg deželne svetovalec dr. Draga Štoka v slovaščini na italijanski televiziji. Prof. Maks Šah

piše o »novih solskih spremembah« in o zborniku »Osnova šola na Slovenskem 1869-1969« ter posebej še o »začetku osnovnega šolstva v tržaški okolici oziroma o študiju, ki sta jo napisala Drago in Samo Pahor in ki je v ponatisu izšla pri Primorskem dnevniku. »Slovenski polnočnice obravnava razne kulturne dogodke po slovenskem svetu od domovine do zamejstva in zdomstva. Jože Peterlin razmišlja o emigraciji in Prešernovih proslavah, pri čemer upošteva, da je mladina pri teh proslavah preveč pasiven udeleženec. V dokaj zabavnem slogu so napisani recepti za sodobne šene in dekleta, iz Trinovega koledarja za leto 1971 je ponatis sestavila »šola maestra«. Martin Jemnik nadaljuje svoj pregled o sodobni slovenski zamejski literaturi. Sledijo še zapisi o slovenskih pisateljih v Trstu, o predstavi SG »Kaj bo rekel ljudje«, o učbeniku Zgodovina filozofije, III. del, ki ga je napisal prof. Edgild Kosič, o »čuk na obelisk« je spet brez vsake duhovitosti. Na notranjih ovinkih je še nekaj potencialnih dopisov uredništva, literarni del pa zastopajo nadaljevanja in dva ali trije krajsi spisi.

Vsega obilo: Prešernove proslave razstava, gostovanje SG, koncerti

Najpomembnejši kulturni dogodek je predstavljalo gostovanje mlade neapeljske pianistke Marije Mosca

V mesecu februarju je bilo v Kopru šest pomembnejših kulturnih prireditev. Kulturnemu prazniku — ob obeljni smrti Franceta Prešerna — je bila posvečena posebna akademija, na kateri sta nastopila glasbeni oklad »Gallus« iz Ljubljane in Stane Raztresen, član Slovenskega gledališča iz Trsta. Prvi je imel na sporedu dela Gallusa, Mirka, D. Jenka, M. Vilharja in Maška ter slovenske narodne pesmi v priredbah Tomca, Marolta, Adamiča, Deva, Švare in Jeka, drugi pa je odvil pred nami nekaj značilnih del iz opusa velikega poeta. Zanimiva je bila udeležba: precej praznih mest, ki jih je poveljil posreda mladina, pogrešali pa smo med sorazmerno skromnimi od raslimi udeleženci precej prosvetnih delavcev.

Ob tej priložnosti je študijska knjižnica v Kopru v avli svoje hiše pripravila razstavo izdaj Prešernovih poezij. Razdeljena je bila na več skupin bodisi po prevodih v razne jezike, bodisi po izdajah v raznih obdobjih. Zanimivo je bilo slediti prevodom v italijanski jezik in celo v furlanščino. Tu so bili znani prevajalci: Luigi Salvini, Umberto Urbani, B. Calvi in Ivan Trinško. Zamejski Razstava je dalje opozorila na prevode v jezike jugoslovenskih narodov in na izdaje v drugih še posebej v jezikih slovenskih narodov. Pozornost je vzbujal prikaz izdaj Prešernovih poezij v Trstu, prav tako izbor iz izdaje v času narodnosvobodilne borbe, razne bibliofilske izdaje med temi umetniškimi kopirami. Sledilo je letu 1934 in 1936 ter razne izdaje po letu 1945 do danes.

Tudi Primorski tisk oziroma založba »Lipa« se je pridružil temu prazniku: organizirala je srečanje treh sodobnih književnikov, katerih dela so pravkar izšla v njeni založbi: »Trapez« — pesniška zbirka Branka Hofma

prosvetnih organizacij uvrstila te predstave kot prvo v letošnji akademski sezoni, saj so predstave tržaškega gledališča pri tujakih gledalcih obiskovalnih bile vedno cenjene in tako po repertoarju platil kakor po izvedbah vedno zanimive oziroma do stopnji kvaliteten višini. Tudi tokrat je predstava zadostila pričakovanjem koprskih ljubiteljev gledališke umetnosti.

Brez dvoma pa je bil najzanimivejši kulturni dogodek koncert pianistke Marije Mosca iz Neapla. Že pred dvema letoma smo obdobju njeno popularnost klavirske igre, dosežke dotrajnih interpretacij prijemov in njeno neposredno umetniško pretrajevost. Zapustila je »tis pristne umetniške osebnosti, ki nam kljub mladosti tedanje 18-letnice ni mogla zbuditi najmanjšega dvoma v njeno resnično umetniško poslanost, v njen razvoj, v njeno muzikalno razrast. Že program, ki si ga je mlada umetnica to pot zastavila, obeljuje tehnično in muzikalno zahtevnost virtuozov in zrelega občinstva: štiri sonate Domenica Cimarose, Carnaval, op. 9 Roberta Schumanna, Estampes pour le piano — Pagodes, La soirée dans Grenade, Jardins sous la pluie, La coccia in La campanella Franz Liszta, Zahteven program, ki ga je pa umetnica neprisiljavno mojstrsko izvedla. Marijo Mosco oblikujeta teden spomin in dovršena tehnika izdelanost, ki ne dopušča najmanjšega spodrsaja, kar pa se zdalec ni njena poglavitna značilnost spričo muzikalnega oga-stva, ki ga umetnica razodeva ob vsakem delu, pa naj bi v slogovno še tako raznoliko sestavljenem sporedu. Vedno izbaja iz muzikalnega bistva in gradi iz njegove najstnosti. Njene svojstvene zasnovane interpretacije, prežete s pristnim čustvenim žarom, so se razvijale od najstnejših vajen do dramatičnih vzgovanj

— vedno v pravem občutku za estetsko mero — in so nam z enakomerno močjo približale Cimarosove sonate kakor Schumannov Carnaval ali Debussyjeve Estampes in prav tako Lisztovi virtuozni skladbi, ki pa sta tokrat izvenile v pristnem in zdravem muzikalnem občutju, daleč proč od zgolj virtuoznih učinkovitosti. Schumannov Carnaval pa zasluži primerjanja z najuspešnejšimi vrhunskimi interpretacijami. Silšali smo torej umetnico, ki se s hitrimi koraki približuje vrhovom evropske klavirske poustvarjalnosti.

Poleg večernega koncerta, je istega dne (12. II.) imela v polpoldanskem času poseben koncert za mladino, ki je bil, z ozirom na uspeh in globok vtis pred dvema letoma, zelo dobro obiskan. V kratkih potezah je mladini orisal delo in dosežanje uspeha Marije Mosca prof. Ivan Šček, ki je tudi komentiral posamezna dela.

KULTURNO - PROSVETNI PREGLED ZA FEBRUAR

(Nadaljevanje s 5. strani)

- članom SG Stanetom Raztresen.
23. V Kulturnem domu v Trstu uradni začetek 7. seminarja za slovenske šolnike.
23. SPZ priredi v Prosvetni dvorani v Gorici otroško pustno rajanje z nastopom dramske družine P.d. «Oton Zupancič».

Na Češkem barvni film o Dvoržaku

PRAGA, 6. — Na Češkoslovaškem so snemali barvni film o skladatelju Antoninu Dvoržaku. Režiser filma je Josef Koran, ki se je pri snemanju poslužil tehnike, ki gre od dokumentarnih filmov do realizma in fantastike. V tekst je vnesel citate iz Dvoržakovih korespondence, za glasbeni del pa je režiser sodeloval z največjim češkim strokovnjakom za Dvoržakova dela Jarmilom Burghauserjem.

Težave pri podelitvi «oskarjev»

HOLLYWOOD, 6. — Zdi se, da letos podeljevanje nagrad «Oscar» ne bo potekalo brez težav. Med kandidati za to nagrado je namreč tudi igralec George Scott, ki je izjavil, da bo, če bi Oscara podelili njemu, nagrado oddidil. Zdi se tudi, da bodo Oscara za najboljšo filmsko glasbo podelili Alfredu Newmanu, ki je umrl 17. februarja lani. Newmanu so največkrat odklonili s to nagrado. Prejel je devet Oscarjev, kar 17-krat pa je bil kandidat za to nagrado.

ZAČENJAMO UPOŠTEVATI TUDI DRUGE PIJAČE, NE SAMO VINO

Zdravilišče Radenci bo še v marcu dalo v promet brezalkoholni Deit

Osnova je radenska voda - Okus po pomaranči ali po citrni

Slovenci smo znani kot dobri pivci. To posledno dokazuje tudi dejstvo, da imamo več pismov o vinu kot o ljubimci, ki je največji motiv narodne pesni. In vendar je zadnje čase, posebno med mlajšo generacijo, vedno več tistih, ki se opredeljujejo za razne sadne sokove in brezalkoholne pijače. K temu so deloma pripomogle jugoslovanske podjetja, ki izdelujejo dobre sadne sokove in brezalkoholne pijače, saj so te na raznih mednarodnih prireditvah dobile vrsto priznanj in zlatih kolajz. To pa še ne pomeni, da smo Slovenci na tej poti veliko napredovali, kajti na Jugoslavijo pride v prejšnjo komaj šest litrov sadnih sokov in brezalkoholnih pijač na leto, poprečno Američan pa jih popije kar 70 litrov.

Zato je tem bolj razveseljava vest, da bo zdravilišče Radenci, ki svoj dobičkarji izljudi, že ta mesec dalo na trg novo brezalkoholno pijačo, za katero menijo, da se bo izveč razlogov. Gre za brezalkoholno pijačo Deit, o kateri zadnje čase večkrat slišimo in beremo v slovenskem tisku in v vsakdanjih razgovorih.

Radensko zdravilišče je pripravilo brezalkoholno pijačo Deit v sodelovanju z zahodnonemškimi podjetjem KAJO, ki je to pijačo vpeljalo že v Zahodni Nemčiji, v Avstriji in Švici. Pijača Deit bo prila na trg v dveh verzijah, z oranžnim in citrničnim okusom, česar pa bo osnova pijače radenska voda. Napitek Deit bo oslajen

deloma s sladkorjem, deloma pa s saharinom in bo vseboval tudi veliko vitaminov in mineralnih snovi. V enem litru Deita bo okoli 80 miligramov vitamina C, 1,6 miligrama vitamina B6, 10 miligramov pantotenske kisline ali vitamina iz kompleksa B, končno bo v tej pijači še veliko mineralnih snovi, saj je znano, da voda iz Radencov vsebuje veliko tovrstnih tvarin, ki jih organizem močno potrebuje.

Vodstvo zdravilišča Radenci računa z uspehom. S to pijačo namerava tudi proslaviti 100-letnico obstoja in razvoja. Hkrati je vodstvo zdravilišča prepričano, da bo nova pijača koristna tudi zdravju tistih, ki jo bodo stalno uživali. Razen že omenjenih vitaminov in mineralnih snovi napitek ne vsebuje nobenih zdravilnih sestavin. Vsaj znanega ni nič takega. Toda že to, da je pijača malone brez kalorij, že samo to govori pijači v prid, da bo namreč zdravilna ali vsaj zdravju koristna. Sodobno zdravstvo namreč z vsoto resnosti poudarja in opozarja, da sodobni človek uživa mnogo preveč kalorij, toliko kalorij da s tem spravlja v nevarnost svoje zdravje, celo svoje življenje.

Človek naše civilizacije, pravijo zdravstveni strokovnjaki, uživa preveč tolst in sladkorja, hkrati pa premalo vitaminov in rudnin. Poročilo nemškega združenja za prehrano opozarja, da pride v Nemčijo na dan okoli 120 gramov tolst, medtem ko bi jih bilo dovolj 70 do 80 gramov, sladkorja pride na prebivalca 90 gramov, dovolj bi ga bilo v poprečju 60. To vodi k debelosti in do nevarnih obolenj srca in ožilja, do skleroze, sladkorne bolezni itd. Ljudje, ki se ukvarjajo s problemi prehrane v severnih predelih Evrope, so opozorili, da je treba skrbeti za zmanjšanje količine tolst in sladkorja. Na kongresu v oktobru 1. 1969 v Münchnu so bili prikazani in statistično utemeljeni nekateri podatki, ki dajo misliti. Človek s 5 do 14 odst. «povplano» telesno težo si skravlja življenje za 20 do 30 odst. človek, čigar teža je za 30 odst. nad normalno, pa si skravlja življenje za polovico. Še bolj zgovoren podatek: vsak kilogram teže čez normalno povprečno leto življenja. In to ni domneva, to ni uganje. Zavarovalne družbe v ZDA zahtevajo pri življenjskem zavarovanju od debelejših oziroma obolenih zavarovancev večje premije in to v razmerju z debelostjo nad normalno.

Več kot tretjina Nemcev se že ukvarja s problemom telesne teže. Še več je Švicarjev, ki imajo težave s tem. S Francozi je nekoliko bolj, prav tako z Angličani in Švedmi. Kako pa je z nami? Za Slovence in Hrvatje v Jugoslaviji velja, da je najmanj ena tretjina ljudi srednjih in zrelih let «prekoračila» normalno težo.

Od tod torej tudi pomembnost nove pijače, ki, kot smo že rekli, ne vsebuje niti sladkorja niti drugih sestavin, ki bi ogrožale naše zdravje. Vprašanje je še okusa. Trdijo, da je pijača prijetna. Sicer pa bomo to preverili v kratkem.

Dolgoletni in uši

KOPENHAGEN, 6. — Dansko so zajele uši. Po 25 letih premije so na dan 1. 3. 1971 našli na 10.000 ljudi uši. To vodi k debelosti in do nevarnih obolenj srca in ožilja, do skleroze, sladkorne bolezni itd. Ljudje, ki se ukvarjajo s problemi prehrane v severnih predelih Evrope, so opozorili, da je treba skrbeti za zmanjšanje količine tolst in sladkorja. Na kongresu v oktobru 1. 1969 v Münchnu so bili prikazani in statistično utemeljeni nekateri podatki, ki dajo misliti. Človek s 5 do 14 odst. «povplano» telesno težo si skravlja življenje za 20 do 30 odst. človek, čigar teža je za 30 odst. nad normalno, pa si skravlja življenje za polovico. Še bolj zgovoren podatek: vsak kilogram teže čez normalno povprečno leto življenja. In to ni domneva, to ni uganje. Zavarovalne družbe v ZDA zahtevajo pri življenjskem zavarovanju od debelejših oziroma obolenih zavarovancev večje premije in to v razmerju z debelostjo nad normalno.

Najbolj avtomatizirana petrolejska ladja

Znano je, da grade Japonci izredno veliko ladjo, predvsem velikanse tankerje. Med velikimi tankerji nosi svojevrstno prvenstvo ladja «Seiko Maru», ki je najbolj avtomatizirana ladja na svetu. «Seiko Maru» ne spada med največje tankerje, saj so Japonci napravili že več ladij z 250.000 tonami nosilnosti. «Seiko Maru» pa ima vsega skupaj 138.370 brutotonskih ton. Prvenstvo pa ta ladja nosi, kot smo že rekli, v avtomatizaciji. Elektronski stroj, ki spada med ostalo opremo te ladje, opravlja celo množico poslovanj in del, tako da ni dostojne petrolejske ladje na svetu, na kateri bi bila elektronska priključila tako v poštev kot na tej. Pravi pa, da je tanker «Seiko Maru» glasilnik nove generacije ladij, ki bodo plule po oceanih tako reko brez posadke.

Na Japoncem so doslej izdelali že več ladij z avtomatiziranimi napravami, vendar so elektronski stroji na njih v glavnem opravljali nalogo nadziranja in razstavljanja. «Seiko Maru» pa ima elektronski stroj, ki je programiran za najrazvostnejša dela. Elektronske naprave, povezane z radarjem, zagotavljajo, da ladja ne more trčiti pa nič pluje v kakršnih koli vremenskih in drugih okoliščinah. Elektronske naprave prav tako izračunavajo točen položaj ladje v katerem koli trenutku plovanja. V ta namen so elektronske naprave na ravno po svedeh oziroma po meritvah radarja, pač pa po radijskih signalih z umetnih satelitov, ki krojijo okoli Zemlje v polarnih krogi. Prav tako elektronske naprave nepretrgoma kontrolirajo delovanje motorjev in drugih strojev nasploh, tako da se s tem zagotavlja varna vožnja in se preprečuje morebitne okvare. Nekateri trdijo celo, da elektronske naprave s tem preprečujejo sleherni možnost okvare v motorjih ladje in da celo vnaprej pripravijo diagnozo okvare in prognozo za popravilo. Samo ob sebi se razume, da elektronske naprave na tankerju «Seiko Maru» vodijo tudi nakladanje in razkladanje.

Pravzaprav vse to opravlja en sam osrednji elektronski stroj, ki je tako izpopolnjen, da močno skrajša pot do potrebnih inženirskih posebnih strokovno znanje, da bi ga vodil. Veliki tanker z nosilnostjo 138.000 ton, ima vsega skupaj 15.000 posadke in vsak izmed 15 pomoščakov ve, kako je treba z elektronskim strojem ravnati, ve, kateri gumb je treba v danem trenutku pritisniti.

Superavtomatizirano petrolejsko ladjo «Seiko Maru» so zgradili v ladjedelnici Ikkavardima Harima, ki je prav gotovo vodilno tovrstno podjetje na Japonskem. Pri družbi so povedali, da so jim lani naročili skupno 51 ladij za skupno 2 milijona in pol brutto registrskih ton; 15 ladij bodo izdelali za japonske naročnike, 36 pa za tuje.

roka, pohlepno kakor pič, hlastnil po njej. To je napravil s takim veseljem, kot seže človek po dragoceni stvari, ki je izgubljena običajna na cesti. Začutila je hlad njegovih rok okoli svojih bokov. Potem je segel po prsih, nogah, ona pa se ni zganila. Njeno telo je bilo kot otropo in brez občutkov. Le obraz ji je sijal v skrivnostnem miru.

Medtem so vojaki mater in Tinko prignali pred hišo. V izbo in v vežo so nanosili goro slame. Travnikarja pa so spravili pokonci. Ko je mož zagledal ženo in hčer, se je zbral in izpljunil kri. Kljubovalno so mu zastirale oči.

«Jera, če ostaneta živi, povej fantom, kdo nas je pokopal!» «Moldi, praseci!» je zaroknel nanj belogardist in ga s pestjo udaril v obraz, da je padel. Dvignil ga je z opet pokonci. S poslednjimi močmi je obstal na nogah, uporno strmel v vojake in si želel samo to, da bi prišel Svaru in brigado. Vedel je, da jih ne bo. Kadar je bila brigada v robah, Nemci niso upali iz doline.

Podoficer in belogardist sta pripeljala Travnikarja pod jablano pred hišo. Nekd vojak je prinesel puško, drugi pa se je ukvarjal z vrvo, jo odmeril dva in pol metra in napravil zanko.

«Tako. Stopi na puško boljševek, da ti pomerim zanko!» ga je sunil beli v rebra.

Podoficer pa je poklical iz gruč vojakov doignga, ki je bil višji kot Travnikar na pučki, ta mu je pomeril zanko okoli vratu. Vrgel je vrh prek veje, potem pa mu jo je za polokus malo zategnil in popustil.

Lepo. Kar dobro. Zelo dobro!» so se šalili policisti v gruč okoli njih.

Travnikar jih je gledal, gledal, pa jih ni videl. Videl je svoj dom in za njim gozdove, senožeti, gore v snegu. Oči je imel močne. Soize so mu zdrsele čez razorana lica in se stekle s stezami krvi, ki je curkila iz razbitih ustnic. Nicesar ni čutil, ker je odhajal. Objemal je svoj dom s spomini. V tej divjini se je strmino in gozdom spoprijel nekaj rodov Travnikarjev. Njegov duh je gredel po pepelu preteklosti. Spopadli so se s prirodo in napravili so otok življenja sredi gozda,

da je razmišljal o tem, kaj je pognalo prvega Travnikarja, da je prijel sekiro, skrilil gozd, zoral njivo, stesal trame in napravil hišo. Zakaj se je naselil tako visoko? Ali je bil to strah pred ljudmi? Ali želja po samotnosti? Ali želja, da bi bil bliže zvezdam, bogu ali komu? Tudi sam se je zaljubil v samotno blizu vrhov, v senožeti med grapami, kjer so v pomladnih dneh klokotala v tokove narasle vode, kjer so črčali peli v tople poletne noči, ko je na livade hodil čakat srnjaka. Kot studenci skrivnih žil iz globine zemlje so mu vrele misli. Vstajale so slike iz spomina, zabeslele v zlatem soncu košenic in padale v temo pozabe. Vse je bilo kakor večerj. Takrat jo je pripeljal iz doline. Kadar se ji je stozilo po dolini, sta jo gledala z vrhov. Jera je bila dobra kot naročja njegovih njiv. Z njim je vzljubila košence z jezeri dišečih trav in mu rodila fante. Leto za letom fante. In bil je vrisk okoli hiše. Rasli so mu hitreje kot drevesa v frati, kjer je posekal, da je dogradil hlev. Cvetje sanj se je usulo, veter bo raznosil pepel. Gozd bo zarastel senožet. Črna rana bo zasekana v zemljo. Samo zapri bo okno in bo na daljni poti. Razprij je nosnice in globoko vdihnil hlad gozdov, ki ga je prinašal veter.

«Ata!» je kriknila Tinka in se pognala med vojaki, ko mu je Nemec položil vrh okoli vratu. Nekdo jo je prestregel in jo udaril po uših, da se je sesedla v nemočnem jok. Mati si je z rokami zakrila oči in šepetala: «Gospod Bog! Usmili se nas! Usmili se nas!» In zdelo se ji je, da ni boga, ki bi se jih usmilil, da izgublja tla pod nogami in se nekam pogreza. Travnikar, ki je začutil vrh okoli vratu, je stal zraven na pučki, miren in molčeč. Pripadli se je umreči, ponosen in nepremagan.

Zivina v hlevu je zateglo mukala, kot bi slutila, kaj se dogaja. Vse se je razmikalo v neznane razsežnosti in se stekalo v vedri sluzaste teme. «Nisem bil skula brez odmeva», je pomislil. «Se so štirje v hosti: Francoji, Janez, Joža in Tine. Vrnili se bodo in neko bo začel, kakor prvi Travnikar, znova. Travnikarjevih ne bo konca.»

Belogardist je že nekajkrat zanihal z nogo, da bi brcnil pučko, toda Travnikar se ni zmenil zanj, ne za njegove strahotne besede.

Oficirja pa ni hotelo biti iz hiše. Ko je presenečen opazil, da se mu dekle predaja kakor mrtva stvar, ga je razjezilo. Dejal je s tresočim glasom:

«Hočete biti moja? Lepi ste! Zelo ste mi všeči! Pripravljen sem rešiti življenje in vas pustiti, ne glede na to, da nekaj tvegam. Vi ne spadate k tej družini, ki jo moram po bit. Končno mi je prav vseeno, kdo ste!»

Ana je molčala in ga opazovala s priprtimi očmi, kako mu je ustnica podrtjevala, tako nekako kakor Bogdanu, in v želodcu ji je postalo slabo. Najraje bi se dvignila in ga udarila v obraz. Ostala je neigibna in premagala je gnus. Ko je spet stegnil grabežljive roke, pa je rekla:

«Gospod poročnik, vi ne boste napravili ničesar!»

Oficir se je za korak odmaknil od nje, ona pa se je dvignila in se zagnila z odejo. Prišel je k sebi in globoko vdihnil.

«Kdo ste, da mi branite izpolniti povelje?» se je nato hladno zamejal in se negotovo prestopil.

«Če ga izpolnite, boste nosili posledice, ker sem vas opozorila. No, in kar ste nameravali z menoj, je to tudi po zapovedi vašega poveljstva? Gotovo poznate pomen gesla: Bili ore. Če ga poznate, se vam brez skrbi predstavim: Moje ime je Helga.»

Gledal je vanjo kakor v prikazano. «Saj to je blazno, je zajekal. «Slutil sem, da imate nekaj arijskega v sebi, našega domačega, kar me je tako prevzelo, da sem si vas požel. Oprostite mi, Helga. Saj razumete, kaj je vojak na pohodu. Kakor pes, ki ga spustite z verige, se je opravičeval oficir, ji poljubil roko in se predstavil kot poročnik Bönke. «Veste, je nadaljeval, edokaj nerodno je voditi kazenski oddelek. Ni kaj častno, še manj pa lahko opravilo. Naših je okoli sto padlo v teh hribih. In ti kmotje pomagajo bandi, zato bomo požgali nekaj teh gnezd, ki so najbolj nevarna. Dobili smo poročila, da je stari od hudica in da ima pet sinov v hosti.»

Belogardist je že nekajkrat zanihal z nogo, da bi brcnil pučko, toda Travnikar se ni zmenil zanj, ne za njegove strahotne besede.

Oficirja pa ni hotelo biti iz hiše. Ko je presenečen opazil, da se mu dekle predaja kakor mrtva stvar, ga je razjezilo. Dejal je s tresočim glasom:

«Hočete biti moja? Lepi ste! Zelo ste mi všeči! Pripravljen sem rešiti življenje in vas pustiti, ne glede na to, da nekaj tvegam. Vi ne spadate k tej družini, ki jo moram po bit. Končno mi je prav vseeno, kdo ste!»

Ana je molčala in ga opazovala s priprtimi očmi, kako mu je ustnica podrtjevala, tako nekako kakor Bogdanu, in v želodcu ji je postalo slabo. Najraje bi se dvignila in ga udarila v obraz. Ostala je neigibna in premagala je gnus. Ko je spet stegnil grabežljive roke, pa je rekla:

«Gospod poročnik, vi ne boste napravili ničesar!»

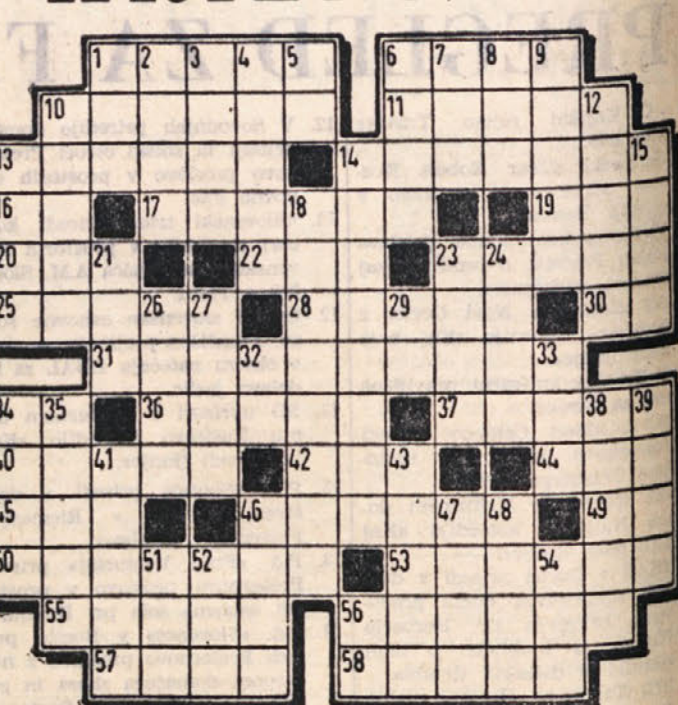
Oficir se je za korak odmaknil od nje, ona pa se je dvignila in se zagnila z odejo. Prišel je k sebi in globoko vdihnil.

«Kdo ste, da mi branite izpolniti povelje?» se je nato hladno zamejal in se negotovo prestopil.

«Če ga izpolnite, boste nosili posledice, ker sem vas opozorila. No, in kar ste nameravali z menoj, je to tudi po zapovedi vašega poveljstva? Gotovo poznate pomen gesla: Bili ore. Če ga poznate, se vam brez skrbi predstavim: Moje ime je Helga.»

Gledal je vanjo kakor v prikazano. «Saj to je blazno, je zajekal. «Slutil sem, da imate nekaj arijskega v sebi, našega domačega, kar me je tako prevzelo, da sem si vas požel. Oprostite mi, Helga. Saj razumete, kaj je vojak na pohodu. Kakor pes, ki ga spustite z verige, se je opravičeval oficir, ji poljubil roko in se predstavil kot poročnik Bönke. «Veste, je nadaljeval, edokaj nerodno je voditi kazenski oddelek. Ni kaj častno, še manj pa lahko opravilo. Naših je okoli sto padlo v teh hribih. In ti kmotje pomagajo bandi, zato bomo požgali nekaj teh gnezd, ki so najbolj nevarna. Dobili smo poročila, da je stari od hudica in da ima pet sinov v hosti.»

KRIŽANKA

VODORAVNO: 1. popularna Belinjeva opera, 6. spoj, kontakt, 10. genialni avstrijski skladatelj (Wolfgang Amadeus), 11. planšarska staja, 13. italijanski pisatelj (Ignazio), 14. daljnogled, 16. avtomobilska oznaka Kranja, 17. norveški polarni raziskovalec (Fridtjoef), 19. ime jugoslovanske filmske igralke Ras, 20. žensko ime, 22. etiopijski plemenski poglavar, 23. sorodnik, 25. prvi grški filozof prirode, 28. vonjava, dišava, 30. kemični znak za radij, 31. človek, ki se za kaj zanima ali poteguje, 34. avtomobilska oznaka Skopja, 36. beograjska knjižna založba, 37. igra s 54 kartami, 40. besedilo, berilo, 42. sukanec, 44. dan v rimskem koledarju, 45. pritok Rena v avstrijskem Vorarlbergu, 46. o snutek poslopja ali kipa v majhnem merilu, 49. pripovedna pesem, 50. avtomobilski zaganjač, 53. ena od jugoslovanskih republik, 55. zahodni del Nove Gvineje, 56. Homerjeva pesnitev, 57. ime danske igralke iz obdobja nemega filma Nielsen, 58. krinka.

NAVPIČNO: 1. kamboški državnik (Lon), 2. gorski znak, 3. telesna poškodba, 4. tanka kočica, opna, 5. arabski žrebec, 6. žito na korenu, setvina, 7. Tajska, 8. vzdevek, naziv, 9. redni sestav vojske, 10. kraj in reka na Dolenjskem, 12. lovski okoliš, 13. elektronska morska riba, 14. človek čiste znanosti, dober poznavalec teorije, 15. pernat žival, 18. antikvar, 21. ime slovenskega igralca Rennerja, 22. drobec nesnaga, 24. jezero v Etiopiji, 26. pritok Donave v Avstriji, 27. cent, 29. središče vrtanja, 32. španski spolk, 33. glavni številnik, 34. element stenografske pisave, 35. daven evropski narod, 38. del postelnine, 39. sprimek snega, 41. ime nemške socialistične političke in pisateljice Zetkin, 43. jugoslovanski izumitelj na polju elektrifikacije, ki je deloval v ZDA (Nikola), 46. sprememba, faza, 47. izraz pri pokerju (tri enake moke karte v roki), 48. plošča na mehanizem računanja pri starih Grkih in Rimljanih, 51. zver iz rodu mačk, 52. zmikav, 54. gora na Kreti, 56. začetnik sodobnega slovenskega pesnika («Nekoga moral imeti rada»).

RESITEV PREJSNJE KRIŽANKA: VODORAVNO: 1. božjast - Panton, 2. akrobat - Rimini, 3. Stenar - red - Van, 4. Rab - drevo - Atl, 5. aneks - Oto - stav, 6. CIA - Moder - Se, 7. Sa - Elgar - Ona, 8. Karl - ENI - Lasso, 9. Ivo - kocka - Mal, 10. bas - oda - Matadi, 11. Odense - kokorek, 12. bandit - drenala.

NAVPIČNO: H. Karel D'estor, 10. kraj in reka na Dolenjskem, 12. lovski okoliš, 13. elektronska morska riba, 14. človek čiste znanosti, dober poznavalec teorije, 15. pernat žival, 18. antikvar, 21. ime slovenskega igralca Rennerja, 22. drobec nesnaga, 24. jezero v Etiopiji, 26. pritok Donave v Avstriji, 27. cent, 29. središče vrtanja, 32. španski spolk, 33. glavni številnik, 34. element stenografske pisave, 35. daven evropski narod, 38. del postelnine, 39. sprimek snega, 41. ime nemške socialistične političke in pisateljice Zetkin, 43. jugoslovanski izumitelj na polju elektrifikacije, ki je deloval v ZDA (Nikola), 46. sprememba, faza, 47. izraz pri pokerju (tri enake moke karte v roki), 48. plošča na mehanizem računanja pri starih Grkih in Rimljanih, 51. zver iz rodu mačk, 52. zmikav, 54. gora na Kreti, 56. začetnik sodobnega slovenskega pesnika («Nekoga moral imeti rada»).

RESITEV PREJSNJE KRIŽANKA: VODORAVNO: 1. božjast - Panton, 2. akrobat - Rimini, 3. Stenar - red - Van, 4. Rab - drevo - Atl, 5. aneks - Oto - stav, 6. CIA - Moder - Se, 7. Sa - Elgar - Ona, 8. Karl - ENI - Lasso, 9. Ivo - kocka - Mal, 10. bas - oda - Matadi, 11. Odense - kokorek, 12. bandit - drenala.

NAVPIČNO: H. Karel D'estor, 10. kraj in reka na Dolenjskem, 12. lovski okoliš, 13. elektronska morska riba, 14. človek čiste znanosti, dober poznavalec teorije, 15. pernat žival, 18. antikvar, 21. ime slovenskega igralca Rennerja, 22. drobec nesnaga, 24. jezero v Etiopiji, 26. pritok Donave v Avstriji, 27. cent, 29. središče vrtanja, 32. španski spolk, 33. glavni številnik, 34. element stenografske pisave, 35. daven evropski narod, 38. del postelnine, 39. sprimek snega, 41. ime nemške socialistične političke in pisateljice Zetkin, 43. jugoslovanski izumitelj na polju elektrifikacije, ki je deloval v ZDA (Nikola), 46. sprememba, faza, 47. izraz pri pokerju (tri enake moke karte v roki), 48. plošča na mehanizem računanja pri starih Grkih in Rimljanih, 51. zver iz rodu mačk, 52. zmikav, 54. gora na Kreti, 56. začetnik sodobnega slovenskega pesnika («Nekoga moral imeti rada»).

RESITEV PREJSNJE KRIŽANKA: VODORAVNO: 1. božjast - Panton, 2. akrobat - Rimini, 3. Stenar - red - Van, 4. Rab - drevo - Atl, 5. aneks - Oto - stav, 6. CIA - Moder - Se, 7. Sa - Elgar - Ona, 8. Karl - ENI - Lasso, 9. Ivo - kocka - Mal, 10. bas - oda - Matadi, 11. Odense - kokorek, 12. bandit - drenala.

NAVPIČNO: H. Karel D'estor, 10. kraj in reka na Dolenjskem, 12. lovski okoliš, 13. elektronska morska riba, 14. človek čiste znanosti, dober poznavalec teorije, 15. pernat žival, 18. antikvar, 21. ime slovenskega igralca Rennerja, 22. drobec nesnaga, 24. jezero v Etiopiji, 26. pritok Donave v Avstriji, 27. cent, 29. središče vrtanja, 32. španski spolk, 33. glavni številnik, 34. element stenografske pisave, 35. daven evropski narod, 38. del postelnine, 39. sprimek snega, 41. ime nemške socialistične političke in pisateljice Zetkin, 43. jugoslovanski izumitelj na polju elektrifikacije, ki je deloval v ZDA (Nikola), 46. sprememba, faza, 47. izraz pri pokerju (tri enake moke karte v roki), 48. plošča na mehanizem računanja pri starih Grkih in Rimljanih, 51. zver iz rodu mačk, 52. zmikav, 54. gora na Kreti, 56. začetnik sodobnega slovenskega pesnika («Nekoga moral imeti rada»).

RESITEV PREJSNJE KRIŽANKA: VODORAVNO: 1. božjast - Panton, 2. akrobat - Rimini, 3. Stenar - red - Van, 4. Rab - drevo - Atl, 5. aneks - Oto - stav, 6. CIA - Moder - Se, 7. Sa - Elgar - Ona, 8. Karl - ENI - Lasso, 9. Ivo - kocka - Mal, 10. bas - oda - Matadi, 11. Odense - kokorek, 12. bandit - drenala.

NAVPIČNO: H. Karel D'estor, 10. kraj in reka na Dolenjskem, 12. lovski okoliš, 13. elektronska morska riba, 14. človek čiste znanosti, dober poznavalec teorije, 15. pernat žival, 18. antikvar, 21. ime slovenskega igralca Rennerja, 22. drobec nesnaga, 24. jezero v Etiopiji, 26. pritok Donave v Avstriji, 27. cent, 29. središče vrtanja, 32. španski spolk, 33. glavni številnik, 34. element stenografske pisave, 35. daven evropski narod, 38. del postelnine, 39. sprimek snega, 41. ime nemške socialistične političke in pisateljice Zetkin, 43. jugoslovanski izumitelj na polju elektrifikacije, ki je deloval v ZDA (Nikola), 46. sprememba, faza, 47. izraz pri pokerju (tri enake moke karte v roki), 48. plošča na mehanizem računanja pri starih Grkih in Rimljanih, 51. zver iz rodu mačk, 52. zmikav, 54. gora na Kreti, 56. začetnik sodobnega slovenskega pesnika («Nekoga moral imeti rada»).

RESITEV PREJSNJE KRIŽANKA: VODORAVNO: 1. božjast - Panton, 2. akrobat - Rimini, 3. Stenar - red - Van, 4. Rab - drevo - Atl, 5. aneks - Oto - stav, 6. CIA - Moder - Se, 7. Sa - Elgar - Ona, 8. Karl - ENI - Lasso, 9. Ivo - kocka - Mal, 10. bas - oda - Matadi, 11. Odense - kokorek, 12. bandit - drenala.

NAVPIČNO: H. Karel D'estor, 10. kraj in reka na Dolenjskem, 12. lovski okoliš, 13. elektronska morska riba, 14. človek čiste znanosti, dober poznavalec teorije, 15. pernat žival, 18. antikvar, 21. ime slovenskega igralca Rennerja, 22. drobec nesnaga, 24. jezero v Etiopiji, 26. pritok Donave v Avstriji, 27. cent, 29. središče vrtanja, 32. španski spolk, 33. glavni številnik, 34. element stenografske pisave, 35. daven evropski narod, 38. del postelnine, 39. sprimek snega, 41. ime nemške socialistične političke in pisateljice Zetkin, 43. jugoslovanski izumitelj na polju elektrifikacije, ki je deloval v ZDA (Nikola), 46. sprememba, faza, 47. izraz pri pokerju (tri enake moke karte v roki), 48. plošča na mehanizem računanja pri starih Grkih in Rimljanih, 51. zver iz rodu mačk, 52. zmikav, 54. gora na Kreti, 56. začetnik sodobnega slovenskega pesnika («Nekoga moral imeti rada»).

RESITEV PREJSNJE KRIŽANKA: VODORAVNO: 1. božjast - Panton, 2. akrobat - Rimini, 3. Stenar - red - Van, 4. Rab - drevo - Atl, 5. aneks - Oto - stav, 6. CIA - Moder - Se, 7. Sa - Elgar - Ona, 8. Karl - ENI - Lasso, 9. Ivo - kocka - Mal, 10. bas - oda - Matadi, 11. Odense - kokorek, 12. bandit - drenala.

NAVPIČNO: H. Karel D'estor, 10. kraj in reka na Dolenjskem, 12. lovski okoliš, 13. elektronska morska riba, 14. človek čiste znanosti, dober poznavalec teorije, 15. pernat žival, 18. antikvar, 21. ime slovenskega igralca Rennerja, 22. drobec nesnaga, 24. jezero v Etiopiji, 26. pritok Donave v Avstriji, 27. cent, 29. središče vrtanja, 32. španski spolk, 33. glavni številnik, 34. element stenografske pisave, 35. daven evropski narod, 38. del postelnine, 39. sprimek snega, 4

TRŽAŠKI DNEVNIK

POKRAJINSKI KONGRES ZDRUŽENJA BIVŠIH POLITIČNIH DEPORTIRANCEV

Za enoten nastop vseh demokratov in prepoved fašističnih organizacij

Poročila o dosedanjem delu in nalogah organizacije - Pripravi se je treba na vsedrjavni kongres v Trstu - Izvoljen novi odbor

V dvorani «Di Vittorio» v Ul. Ponderes je bil včeraj v. pokrajinski kongres združenja bivših političnih deportirancev in nacističnih taborišč. Poleg članov, ki so se udeležili v precevnem številu, kljub neprijetnemu vremenu, sta bila navzoča tudi vsedrjavni tajnik dr. Saba in deželni delegat Tiberio. Pozdravni nagovor je imel predsednik dr. Arbanas, ki je na kratko orisal politični položaj in o opozoril na nevarno porajanje fašizma, kar narekuje enotno in krepko akcijo vseh organizacij in strank, ki se sklicujejo na ideale osvobodilnega gibanja. Poudaril je važnost kongresa tudi zaradi bližnjega kongresa, ki bo prve dni aprila v Trstu. Z enotnim molkom so prisotni poslušali spomin padlih tovarišev v uničevalnih taboriščih, nato je imel kratke nagovore član pokrajinskega odbora Miloš Kodrič. Ocenil je notranji in mednarodno-politični položaj, spletke in boj imperialističnih sil proti narodu, ki se bori za svojo neodvisnost, ter fašistične izgrede v Italiji. Omenil je doprinos Slovencev v protifašističnem in osvobodilnem boju ter poudaril nujnost nadaljnjih prizadevanj in odločnih nastopov za spoštovanje pravic slovenske narodne skupnosti v Italiji.

Tajniško poročilo je imel Giovanni Postogna, ki je tudi podrobno navedel in analiziral razne pojave in oblike porajanja fašizma tako na našem področju, kot v drugih pokrajinskih Italije. Poudaril je nujnost združenja in enotnega nastopa vseh protifašističnih sil ter zahteval, da se ukinejo stranka MSI ter fašistične polovjaške skupine. Omenil je tudi protifašistične manifestacije v Trstu, razna zborovanja in pobude, na katerih prihajajo do izraza skupni ideali osvobodilnega boja in bratstva med narodoma. Poudaril je, da se združenje bivših političnih deportirancev zaveda resnosti položaja in zato poziva vse odprne organizacije k združenju sil. Navedel je nato delovanje organizacije v korist posameznih članov, obiske v taboriščih, srečanja, prireditve v okviru proslav 25-letnice osvoboditve, pohode za čimprejšnjo ureditev Rižarne itd. Prebral je poročilo glede sodne preiskave o zločinih v Rižarni, ki ga objavljamo na prvi strani, nato pa omenil važnost vsedrjavnega kongresa, na katerega se je treba dobro pripraviti. Tudi podpredsednik Albin Bubič je v svojem kratkem poročilu omenil nevarno porajanje fašizma ter priponil, da korenine fašizma segajo v italijanski šovinizem in da je bila pred 50 leti prav v Trstu izmed glavnih vzmeti fašizma, ki se je z vso silo zaganjal proti delavskemu razredu in proti Slovence. Tudi zdaj imajo škvadrasti te posebej na piki spomenike našim padlim in slovenske napise ter najbolj nasprotujejo uveljavljanju naših narodnih pravic. Nato je navedel specifične probleme bivših deportirancev, napore združenja za priznanje njihovih pravic, sedanje delovanje tržaške sekcije, prireditve in razstave ob 25. obletnici osvoboditve in skrb za ureditev Rižarne. Pri tem je sporočil, da je te dni deželni odbor, na pobudo podpredsednika deželne skupnosti Pittionja, ki ga je podprl tržaški župan, odobril osnutek zakona o prispevku dežele (200 milijonov lir) za dokončno ureditev Rižarne po načrtu, ki ga je izdelal arhitekt Boico. Glede sodne preiskave zaradi zločinov v Rižarni pa je poudaril nujnost zbiranja dokumentov in pričevanj.

Kongres je pozdravil predsednik pokrajinskega odbora ANPI Calabria, ki je poudaril nujnost odločne akcije in nastopov na vseh ravneh proti porajanju fašizma, za uresničitev korenitnih reform in uveljavljanje načel ustave. Sledila je diskusija, nato je prisnel podpredsednik kongresa, ki je poudaril, da je bil Trst izbran za vsedrjavni kongres prav zaradi sedanjega političnega položaja, da se poudarijo načela miru in bratstvega sožitja ter medsebojnega spoštovanja med narodoma. Nato je bil izvoljen novi pokrajinski odbor, v katerem so dosedajni člani in nekaj novih članov združenja.

Z avtom je podprl žensko Včeraj popoldne je 33-letni Vittorio Arena iz Ulice Forti 70 pripeljal v tržaško bolnišnico 20-letno

Prevzemanje obrata «Navalguliano»

Na tržaškem sidišču se odvijajo stopke za potrditve nove delniške družbe «Cantieri Alto Adriatico», ki jo je 1. marca letos osnovala skupina podjetnikov Napoleone, Moto-

si in Facchini v sodelovanju z deželno finančno družbo «Friulia». Kakor smo že omenili ob ustanovitvi nove družbe, bo «Cantieri Alto Adriatico» razpolagala z glavnico 300 milijonov lir, od tega 34 odst. predstavlja delež Friulie. V upravnem svetu nove družbe so dr. Piero Napoleone (predsednik) ter svetovalci A. Motosi, G. A. Facchini, dr. L. Pilotto in dr. G. Austoni (zadnja dva za Friulio).

Družba namerava razširiti in obnoviti ladjedelno «Navalguliano» v Miljah ter začeti s popraviljem ladij v ladjedelnem obratu na pomolu «F.lli Bandiera». Med tem časom potekajo med predstavniki nove družbe in predstavniki sindikata pogajanja za ustrezno rešitev problema zaposlitve delavcev «Navalguliano» v okviru nove družbe «Cantieri Alto Adriatico».

PO UGOTOVITVAH STATISTIČNE SLUŽBE MESTNIH REDARJEV

Tržaški trg z mesom v pričakovanju brezcarinskega uvoza iz Jugoslavije

V mlekarnah nova vrsta mleka in masla - Ribarnice slabše založene - Keroven za 3 lire dražji

Statistična služba mestnih redarjev je pravkar objavila običajen pregled o gibanju cen življenjskim potrebščinam na tržaškem trgu v preteklem februarju. Iz pregleda povzemamo, da so ostale cene gume, mesa in v preteklem mesecu v glavnem neizpremenjene, medtem ko se na Tržaškem sidišču večje neizpremenjenosti pričakuje, da bo stopil v veljavo anjovnejsi sporazum o brezcarinskem uvozu 40.000 stotov mesa iz sosedne republike. V tej zvezi se širijo glasovi, da bo meso v tržaških mesnicah vsled tega uvoza do nekaj cenejšje kakor danes. Upoštevati pa je treba, pravi poročilo mestnih redarjev, da uveljavitev cene mesa na jugoslovanski trg v bližnji prihodnosti ponovno poskusi, da so že danes višje kakor v Avstriji, na Madžarskem in v nekaterih drugih evropskih deželah.

Zaradi manjšega poporajanja se je teletina v februarju nekoliko pocenila, vendar pa pocenitev ni dosegla poviška, ki smo ga na tem področju zabeležili v januarju. Poporajanje po perutnini se je v februarju okrepilo in vzporedno s tem so se cene na debelo dvignile za okoli 100 lir pri kilogramu. Kmalu zatem se je povišek prenesel tudi na tržišče na drobno. Cene perutninskih naliho od mesnice do mesnice, opazovali pa so mnenja, da bodo odsele dalje ostale krepke vse do velikonočnih praznikov. Konjsko meso se je v februarju nekoliko podražilo, in sicer zaradi poviškov na viru proizvodnje.

Med maslobohami se je v februarju podražilo olje, ki ga pridobivajo iz zemeljskih leščnikov. Pridelek iz afriških dežel prihaja namreč na trg s precejšnjo zamudo in tržišče je zlasti v zadnjih tednih reagiralo na to zamudo z uveljavitvijo kotacij. Olje iz drugih semen se je nasprotno v februarju nekoliko pocenilo, medtem ko je oljivo olje ohranilo prejšnje kotacije. Trg z maslom je ostal v februarju neizpremenjen, novost pa predstavlja maslo vrste «Carso», ki ga je vrgla na trg tržarka Pelloni iz Devina - Na brežine, in sicer po ceni 1500-1600 lir kg. Pri margarinah ni bilo v februarju zabeleženih nobene spremembe, slanina pa se je pocenila za 50 lir pri kilogramu.

Cene izdelkov iz prekajenega mesa so se ves mesec nihale in se vse do danes niso ustalile, ni pa zabeležen nobenih odločnih premikov v eno ali drugo smer. Jajca so se na viru proizvodnje podražila za približno 1 liro pri kosu. Domača proizvodnja je zelo pičila, vendar pa poporajanje ne dosega običajne ravni, zato se podražitev ni prenesla v prodajalno na drobno. Na trgu z mlekom ni bilo v februarju zabeleženih nič novega, razen novega proizvoda s pisanim imenom «Primula Rossa», ki ga je postavila na trg ista tržarka, ki prodaja maslo «Carso». Sira prodaja v tržaških trgovinah v najnem času precej manj kakor običajno. Vrste «Nanos» in «Latteria» sta se

nekoliko pocenili, parmezani pa se je nasprotno ponovno občutno podražilo.

Na trgu z vinom je mirno in tu di cene se v februarju niso spreminile. Trg s kavo je ustajen in surova kava se prodaja po starih cenah, v februarju pa je 38 nadaljnjih upravljalcev barov, kavarn in drugih javnih lokalov podražilo skodelico črne kave na 80 lir, kar je večina baristov sklenila kakor znano že v lanskem novembru.

Ribarnice niso bile v preteklem februarju kaj prida založene. Vsako leto se namreč v tem času ribarjenje v Tržaškem zalivu in na drugih področjih občutno skrajša, pač pa se je letos pospešil uvoz urova iz tujine, in to predvsem iz Španije, Norveške in Danske. V prvi polovici meseca je prišlo na tržaški trg tudi več posilj. cipjev iz sosednje Jugoslavije. Na splošno so bile letošnje februarjske cene v tržaških ribarnicah precej višje od januarskih in od lanskih februarjskih cen.

Tržnice so bile ves mesec dobro založene s sadjem in povrtnino, cene pa so ostale v glavnem neizpremenjene. Le pomaranče so se nekoliko podražile, in sicer zaradi več

Komisija za zemljiško preosnovno zaključila delo

Študijska komisija za zemljiško preosnovno je včeraj v Vidnu izročila odborniku za kmetijstvo Comeliju dokončne izsledke študijskega dela in zbrala potrebne podatke, je vodil prof. E. Bassanelli, ki poučuje agrarno pravo na univerzi v Bologni. Komisija je pripravljala študijo skoraj pet let. Strokovnjaki v njej naglašajo prekomerno razpršenost zemljiške posesti v Furlaniji - Julijski krajini in se zavzemajo za enotno zakonodajno rešitev zemljiške preosnove v okviru celotne dežele. Ta preosnova — glede na omejene pristojnosti deželne uprave na tem področju — se bo morala izvajati v skladu s civilnim zakonikom in drugimi državnimi zakoni. Najbolj primerne za rešitev zemljiške problematike v Furlaniji - Julijski krajini se zdijo zakonske določbe, ki se nanašajo na integralno bonifiko, vendar pa bi kazalo vnesti vanje več novih prijemov, ki naj bi poenostavili in pospešili ustrezne postopke.

Posebne težave izhajajo iz nejasne definicije «najmanjše dopustne zemljiške enote». Razsežnosti posameznih enot naj bi bile v naši deželi različne na različnih zemljiških področjih, saj na dani, da potrebujejo «enote» v hribovitih predelih mnogo več zemlje kakor pa enote v dolinskih svetu.

Zaradi stavke zaprti muzeji in biblioteke

Od ponedeljka dalje bodo stavkali za nedoločen čas državni uslužbeni v muzejih, arheoloških centrih, galerijah in bibliotekah. Sindikati te stroke, ki so v CGIL, CISL in UIL so namreč ugotovili, da gre za najslabše plačane državne uslužbenke, za katere se država uprva noče zmeniti. Da opozorijo javnost nase in da končno rešijo osnovna gmočna in normativna vprašanja, so uslužbeni teh kulturnih centrov sklenili odkidati stavko.

Dve nesreči v Barkovljah

V Miramarskem drevovedu sta se sinoči, pripetili dve prometni nesreči, ki na srečo nista terjali žrtve ali hudo ranjenih, bi se pa lahko tudi precej tragično zaključili.

Prva se je pripetila pri Grižanu. 41-letni Diego D'Angelo iz Ul. S. Sebastiano se je v svojih avtomobilu vrste «gullia 1600» vračal v mesto. Malo pred predorom — točneje kjer se Miramarska reber priključijo obmoški cesti — je prehitel avtomobil, ki je potašnje vozil pred njim in čelno trčil v «simco 1500», ki je prav v istem trenutku privozila iz mesta.

«Simco» je upravljal 51-letni zdravnik Sergio Babich iz Ul. Pucini na št. 21 (Grižan), ob njem pa je sedel 16-letni sin Pierpaolo. Vse tri so nemudoma odpeljali v bolnišnico. Babich je dobil samo lažje rane in odrgnine, D'Angelo pa se bo moral zdraviti skoraj dva teden zaradi hujših udarcev v glavo, živčnega pretresa in raznih odrgnin. Oba voznika se prav lahko zahvalita dejstvu, da sta imela oba avtomobila motor na sprednjem delu, kar pomeni, da je škoda ogromna.

Druga nesreča se je pripetila na prvem ovinku po barkovljanskem pokopališču. 19-letni Gianni Botter in enako stari Walter Martino sta se vozila z najetim avtomobilom vrste «fiat 2300» s tablico TS-72456, ki ga je upravljal Botter, proti mestu. Na ovinku sta prehitela «fiat 500» iz Gorice. Zaradi nenadne slabosti se je Botter nenadoma zadel preko bele črte, ki deli cestišče. V nasprotni smeri so prihajali avtomobili.

Da bi se jim umaknil, je pogl motor in se pomaknil proti desni. Prehitel je tako «fiat 500» in zadel ob zid ob železnici. Zaradi sumu se je avto obrnil spet v smeri proti Barkovljam, mali «500» pa se je komaj ustavil, da tudi sam ni trčil. Škoda je na avtomobilu velika, voznik se ni poskoval, v bolnišnico pa so morali pospremiti Martina, ki se je močnejše udaril v glavo.

Openski gasilci so morali včeraj pohiteti v Vižvölje. Ob železnici je namreč nenadoma začela goriti suhljad. Morda je požar povzročil odvrženi ogorek cigarete ali kaj podobnega, veter pa je poskrbel, da se je kmalu vnel ogenj, ki je uničil približno 6.000 kv. m suhljadi.

SPORT SPORT SPORT

V MOŠKI ODBOJKARSKI B LIGI

V zadnjem domačem srečanju gladka zmaga Bora nad Celano

BOR - CELANA 3:0

(15:1, 15:6, 15:6)
BOR: Plesničar, Veljak S. in K., Vodopivec, Uršič, Starc, Može, Orel. CELANA: Ciampalini, Serughetti, Quadri, Rigoni, Nervi, Battaglia, Battello, Roka.

SODNIK: Michelini (Pd.), D'Anna, Jacobino.

V predzadnjem srečanju moške odbojkarke B lige je sinoči Bor gladko odpravil šestorko Celane iz Bergama. Tričlani so premagali goste dokaj hitro, saj ti niso uspeli zbrati v treh setih več kot 13 točk. Borovci prihajajo proti koncu prvenstva v dobro formo in tako igrajo vse boljše kolo v kolo. O gostih lahko rečemo le to, da so le blede senca tiste ekipe, v kateri sta v preteklih letih igrala Mazzi in Baraldi. Trener Veljak je v tem zadnjem domačem nastopu igralce na igrišče vse razpoložljive igralce. Iz opravičljivih razlogov je manjkal le standardni igralec prve postave Fučka. Vsi domači odbojkarji zaslužijo za sinočni nastop pohvalo.

Čeprav je žreb naklonil gostom, zmagati udarec, jim ga domačini

hitro odvzamejo. Dobro plasirani Orlovi servisi pripravijo podlago za prve točke. Gostje se pri teh začetnih udarcih ne znajdejo in pri naslednji menjavi je že rezultat 4:0. Potem pa gostje osvojijo edino točko v tem setu. Niti njihov najboljši tolkač Rigoni ni mogel premagati odličnega domačega bloka. Borovci zbirajo točko za točko in ta set se konča v rekordno kratkem času niti 10 minut igre.

V drugem setu kapetan Sergij Veljak prepusti svoje mesto Starcu. Začetni razpleti so dokaj izenačeni in po petih menjavah servisa borovci prvič zadenjejo v črno. Gostje jim hitro odgovorijo in stanje izenačijo. Po tem izenačenju pa domačini krenejo na pot iz prvega seta. V izredno kratkem času povedejo z 8:1. Od tu naprej gostje tu pa tam odčepijo še kakšno točko, toda preko šestne ne zmorejo.

Ker je šil osem Borovim odbojkarjem dobro izpod rok, Veljak tu di v 3. nizu precej spremenijo začetno postavlo. Na klop za rezervo se to posteda Plesničar in Vodopivec, tako je imel ljubljencec domače publike Igor Može možnost,

da je spet dobro zaigral. Vse je kazalo, da bo Celana končno v tem zadnjem delu zaigrala precej bolje. Vsekakor pa niso zmogli preko skromnega zadoščenja, da so prvič v tej tekmi v vodstvo s 3:1. To začasno vodstvo gostov je domačine spodbudilo, da so porveli

Sportno združenje Bor čestita svojemu članu ŽARKU URŠIČU, ki je na tržaški univerzitetni diplomiral za inženirja elektrike.

spet vaje igre v roke. V sredini niza Celana nekoliko oblaži razila na 11:6, toda to je bilo omenen vse. Na koncu Sergij Veljak zapeti njihovo usodo z dvema borbama v res reprezentančnem nastopu, bodo borovci odpotovali nepobedno v Padovo z dobrih uspehi, če že ne za popoln uspeh, bodo pa gotovo pokazali letošnjo najboljšo prvenstveno tekmo.

G. F.

V moški odbojkarški C ligi

Tudi v tekmi s Trevisom

ostal Kras brez točk

Dall'Acqua Treviso — Kras 3:0 (15:11, 15:11, 15:10)

Kras je igral zelo pošteno, vendar vse preveč statično. Zelo tudi ni mogel nikoli reševati spraviti v težave večoto ekipo z lastne. Gostje so nasprotno igrali zelo praktično, ves čas so predvajali enak tempo igre, medtem ko je kakovost igre «belordelca» zelo nizka: včasih so blesteli, nato pa so takoj zaigrali zelo bledo.

— bs —

Sinoči v Nabrežini sprejem pri Sokolu

Sportno društvo Sokol je priredilo sinoči na svojem sedežu v Nabrežini sprejem ob priliki niza NABREŽINSKEGA namiznoteniske predavanja skupne namiznoteniske ekipe tega društva v B ligo. Sprejema se je udeležilo večje število povabljenec, med katerimi smo opazili poslanca Škerka, župana dr. Legiša, tajnika SKGZ dr. Cupina, odbojnika za šport devinsko - brežinski občine Zandomeni, predsednika deželnega odbora FITTAHAUTERJA, člana deželne odbora FITTAHAUTERJA, tajnika ZSSD Pavletiča in druge.

Prisotne je pozdravila predsednica ekipe Sokola dr. Grudnova, za njo j ev kratkem povzetku tajnik Sokola Brezinar orisal razvoj namiznoteniske športa v Nabrežini. Po zdravni občine je prisnel župan dr. Legiša, ki je izročil v znak prvenstva društva zlato medaljo. Sprejeli so tudi predsednik deželne odbora FITTAHAUTER, ki je nato skupno s predsednikom nabrežinske ekipe dr. Grudnom nagradil nabrežinske namiznoteniske igralce s spominskim kolajnam.

Sprejem se je zaključil v družabnem vzdušju ob dobri kaolici in prijetnosti, ki so ga pripravili gostoljubni domačini.

KOŠARKA

VČERAJ V TRSTU

Dve zmagi borovcev

Včeraj je bil za našo mladinsko košarko uspešen dan. Obe ekipe, ekipa dečkov in ekipa minibasketov, sta zmagali.

DEČKI

Bor — CMM Sauro 36:30
BOR B: Ervin Zerjal (k) 4, Siega, Peter Zerjal 4, Obiak 6, Perco 4, Vatovani, Kureš, Colja 12, Čok, Burlo 6.

CMM: Redolfi, Covi, Frappalanci, Bonetta, Prissber, Lepore, Di Majo. Sodnik: Covi.

Prosti strel: Bor B 0:4, CMM 0:6. Druga ekipa Borovih dečkov je včeraj odigrala prijateljsko treninjsko tekmo proti Circolo Marina Mercantile. Borovci se pripravljajo za prvenstvo, ki se bo začelo prihodno nedeljo, 14. marca. V njihovih vrstah pa sta igrala Colja in Peter Zerjal, ki nastopata v Boru A.

Tekma je bila na splošno zanimiva in vsi igralci so se zelo potrudili. Zmaga borovcev je bila tako povsem zaslužena.

MINIBASKET

Bor — Trissino 16:8
BOR: Sošič (k) 10, Andrej Poganič, Kocjančič, Stefan Pegan, Lozej, Tomazič 4, Meseneš, Ambrožič, Mazzucca 2, Bak, Benčina.

Najmlajši Borovi košarkarji so dosegli drugo zmago v prvenstvu minibasketov za letnike 1961, 62 in 63. Tokrat so naši predstavniki igrali proti Trissinu (in ne proti SABA, kot je bilo predvideno) in so z igro povsem zadovoljili. Večji del zasluge za ta uspeh nosi poleg toveč Valter Sošič, ki je bil tudi

NOGOMET DANES

ALIGA

FIorentina — TORINO
Angonese
FOGGIA — CAGLIARI
Panzino
INTERNAZIONALE — MILAN
Lo Bello
JUVENTUS — NAPOLI
Monti
LANEROSI V. — H. VERONA
Toselli
LAZIO — BOLOGNA
Porcelli
SAMPDORIA — ROMA
Mascoli
VARESE — CATANIA
Michelotti

BLIGA

AREZZO — MASSESE
Vacchini
ATALANTA — MANTOVA
Motta
CESENA — BARI
Branzoni
COMO — MODENA
Gialluisi
NOVARA — LIVORNO
Menegali
PALERMO — CASERTANA
Casarin
PERUGIA — MONZA
Cali
PISA — BRESCIA
Moratto
REGGIANA — TERNANA
Stagnoli
TARANTO — CATANZARO
Acernese

A SKUPINA

CLIGE

ALESSANDRIA — LEGNANO
Tabanelli

PADOVA — SOTTOMARINA

Zacchetti
PIACENZA — DERTHONA
Turiano

PRO PATRIA — SEREGNO

Alberti
REGGIANA — PARMA
Cantelli
SOLBIATESE — UDINESE
Ciulli
TRENTO — TREVISO
Testuzza
TRIESTINA — MONFALCONE
Baroncini
VENEZIA — LECCO
Ambrosio
VERBANIA — ROVERETO
Abati

RAI - RADIOTELEVISIONE ITALIANA

18če slovensko

stenodaktilografko - strojepisko

za stalno nastavitve pri svojem sedežu v Trstu.

Kandidatnje morajo ustrezati naslednjim pogojem:

- ne smejo biti rojene pred letom 1941;
- imeti morajo italijansko državljanstvo;
- popolnoma morajo obvladati slovenski jezik v govoru in pisanju;
- imeti morajo diplomo o opravljeni nižji srednji šoli;
- biti morajo dobre strojepeške; prednost bodo imele tiste, ki so tudi dobre stenografke.

Vabimo zainteresirane, da pošljejo svoj nadrobni curriculum na naslov RAI — Radiotelevisione Italiana — Via Fabio Severo 7 — Trieste — pri čemer naj s podatki navedejo, da izpolnjujejo vse gornje pogoje.

Izbra konkurstenko bo izvršena s praktičnim preizkusom stenodaktilografije ali iz strojepeške, kateremu bo sledil razgovor, z namenom, da se ugotovi splošna usposobljenost in pripravnost posameznih kandidatov.

Srečanje v VERONI

od 14. do 21. marca 1971

Poslovni dnevi 16. in 17. marca

Veronski sejem

73. mednarodni sejem za kmetijstvo in zootehniko
24. salon kmetijskih strojev
3. salon novih tehnik